Ն. 3263 1896 ՄԱՐՏ 30 ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ 1313 ՇԷՎՎԱԼ 27 ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՊԱՐԱ 20

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՊԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
12 այլըք 6 այլըք 3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ 140 ղր. 70 ղր. 40 ղր.
ԹԱՇՐԱ 200 » 100 »
Մէհրիւլյէ 20 ղրուշտան

(صاحب امتياز: جيوه‌لكيان) ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղր. 5
Կիւնտելիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հս. » 3
Մէկթուպը նաշրիյա սուր պէնտլէյ մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէհանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաղըտլէր մէկթուպլար հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մուտիրի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ– մուրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալէմանիա պաշ վէքիլի բրէնս տը Հօհէնլօհէ՝ Թէմմուզտա Թէպտիլը հավա այտըր իթմէք օլտըղը հալտէ, զէվճէսիյլէ պէրապէր Բարիզէ ազիմէթ իթմէյէճէկտիր։

Բրէնսը միւշարիւլէյհ Բարիզտէն Վիէննայա կիտէճէկ, վէ օրատա Ալէմանիա իմբէրաթօրը իլէ Աւստրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆին միւլագաթընտա հազըր պուլունաճագ տըր։

—

Բէնճշէնպիհ կիւնիւ Բարիզտէ խարիճիյէ նէզարէթի տաիրէսինտէ Մ. Լէօն Պուրժուանըն Թահթը րիյասէթինտէ ագտ իճթիմա իտէն մէճլիսը վիւքէլատա միւսթէմլէքեաթ ազմաւրը նազըրը Մ. Կէրօ Մատակասգարտա ժաւզիմ Ֆրանսըզ մէմուրլարը մախսուսընըն քէնտիլէրի իրատէլի իմտիյազլը մատէնիյէ գանունընըն պէր աստէթէն րէֆիգլէրինէ (տիկէր վիւքէլայա) թէպլիղ իթմիշ, վէ պունընըն պէրապէր Մատակասգար ատասընըն պէզը քէնտիլէրինտէ գօրունտասու զանունը իճրաատ կէչիլմիշտիր։

—

Հօլանտանըն պայթախթը օլան Լահէյ շէհրինտէն իւչ օլմայրընա կէօրէ, ժէներալ Վէյլէր՝ պիր Թօպղու ասքէրլէ պէրապէր կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ Հօլանտա միւսթէմլիքեաթընտան օլան Աչին մէմլէքէթինէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Գաթօլիք Գանտէրպուրի նամ կազէթայա վերիլէն մալումաթա կէօրէ, Աչինտէ մուհարէպէ պաշլամըշ օլսա, վալի վէ գօմանտան Մ. Պէյքէրհօֆ իտէ իսթիֆաասընը վէրմիշ օլտըղընտան, հէրինէ միւսթէմլէքեաթ մէզքիւրէնին մէմուրը մախսուսը Մ. Լանկէն նասպ ու թային օլունաճագ տըր։ Պու թէպտիլաթ՝ Հօլանտա հիւքիւմէթինին՝ մաւէշտ պիր բօլիթիգա իթթիխազ իթմէսէ գարար վերմիշ օլտըղընա պիր տէլիլ ատտ օլունըյօր։

—

Միւթէմէտէր Ամէրիգանըն Ֆօնկրէ մէճլիսինին՝ Քուպայլըլարը մուհարիպ թանըմաղա տաիր վէրտիկի գարար ուճլէյհինտէ բրօթէսթօ իթմէգ իւզրէ Մատրիտտէ Սբանեօլ տէմօգրաթլարը պիր ճէմիյէթ թէրթիպ իտիյօրլար իսէ տէ, Սբանիա հիւքիւմէթինին՝ իշպու ճէմիյէթի մէն իտէճէկի թէճէմինէն րիվայէթ օլունըյօր։

—

Մարէշալ Մագ-Մահօնըն մախտումը վէ բրէնսէս տ'Օրլէանըն նիշանլըսը տուգ տը Մագ-Մահօն իլէ գօնթ տը Կիւ-Լաբօչ արասընտա պիր տուէլլօ վուգու պուլաճաղը, վէ լագին սէպէպի մալիւմ օլմատըղը՝ Բարիզտէն խապէր վէրիլյօր։

—

Աֆրիգա սէյյահը մէշհուրը Էմին բաշանըն վարիսլէրինտէն՝ սէյյահ րէֆիգլէրինտէն պուլընան Մ. Շէֆօրըն Թարաֆընտան Ալէմանիա պաշ վէքալէթինէ Թէվտի խուլուսի օլմըշ, միւթէվէֆֆանըն մուամէլէյէ՝ Թէրք իթտիկի սէրվէթ գըզընա ինթիգալ իթմիշ տիր։ Էմին բաշանըն մէճմուը սէրվէթի 6500 Ինկ. լիրասընտա պալիղ օլուպ, վէ միւթէվէֆֆա՝ պիւթիւն գիթապլարընը տօսթլարընտան պիրինէ Թէրք իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սէլամլըգ ալայը տիւն Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պուլունմուշ տըր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ ճամիի մէզքիւրտէ Սէլամլըգ նամազընը էտա պուլուրմագտան սօնրա, իքի պէյլիգ աթլը աչըգ պիր ֆայթօնա րաքիպէն վէ աթլարը քէնտի էլլէրի Հիւմայունլարը իլէ իտարէ իթտիքլէրի հալտէ Թէքրար Եըլտըզ Սէրայընա աւտէթ պուլուրմըշլար տըր։

Բէամը մէզքիւրը Թէմաշա իթմէք իւզրէ տաիրէի մախսուսէտէ Պուլկարիստան բրէնսի Ֆէրտինանտ հազրէթլէրի իլէ մայէթի, իրան սէֆիրի տէվլ. Միրզա Մահմուտ խան իլէ իրան Շահընըն Թապիյէ խուսուսի վէ սէֆարէթ պաշ Թէրճիմանը Աղչալեան Յովհաննէս խան, Բուսիա սէֆարէթի իւչիւնճի Թէրճիմանըյլա սէֆարէթ իքինճի քեաթիպի, Պուլկարիստան գարսը քէթխիւտասը Մ. Տիմիթրօֆ վէ զէվճէսի վէ գըզլարը վէ պաշ Թէրճիմանը, Ռումանիա սէֆարէթի իւչինճի Թէրճիմանը վէ 4 նէֆէր րէֆիգի, Ռումանիա միրալայլարընտան Մ. Անկէլէսքօ վէ րէֆիգլէրի, Ռումանիա ժէներալ գօնսօլօսընըն զէվճէսիյլէ րէֆիգլէրի, Բուսիա սէֆարէթ վաբօրը գապթանընտան պիրիյլէ վալիտէ վէ հէմշիրէսի, Մաճառ բրօֆէսէօրլէրինտէն Մ. Վամպէրի, Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումի մուավինի Մ. Օպունօ իլէ պաշ Թէրճիմանը սաատ. Բանքերի պէյ հազրէթլէրի, Գուքեօթե... կազէթասը միւտիրի, Մատամ Պէրթրան, Ֆրանսա սէֆարէթի մայէթ վաբօրը միւրէթթէպաթընտան 20 քիշի վէ սէֆարէթլէրտէն Թավսիյէ իլէ կէլէն 120 գատար էճնէպի միւթէպէրանը հազըր պուլունմըշլար, վէ լազըմ կէլէնլէր պիւվասըլթա իլթիֆաթը հազրէթը Բատիշահիյէ նաիլ օլմուշլար տըր։

—Բուսիա իմբէրաթօրընըն Թահթ Թագընմա րէսմինէ Բում Բաթրիգխանէսինին տախի պիր հէյէթը մախսուսէ իրսալիյլէ իշթիրաք էյլէմէսինէ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ մուվաֆագաթ օլունմըշ տըր։

—Իրան Շահը Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրինին մագամընա գուտուրընըն 50նճի սէնէյի տէվրիյէսի (յուբիլեան) կէլէճէգ 1898 սէնէսինին Նիսան. 13ինտէ Թէհրանտա պէօյիւք շէնլիքլէրլէ իճրա օլունաճաղընտան, շիմտիտէն Թէտարիքեաթա պաշլանմըշ տըր։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարաֆընտան մէզքիւր շէնլիքէ իշթիրաք իտիլմէսի գարարլաշտըրըլմըշ, վէ հէյմը մէզքիւր ագչամը Թէհրան Օսմանլը սէֆարէթի Թէնվիր օլունըպ լուպիյաթը նարիյէ իճրա օլունաճաղընտան, Թօբխանէի Ամիրէյէ մէնսուպ օլան 4 ուսթա՝ Թէտարիքեաթ իճրասը իչիւն Թէհրանա կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Իսլամ մէքթէպլէրի բրօկրամընտա Թաատիլաթ իճրասը իչիւն, պունտան ագտէմ Մէճլիսը Մէարիֆ Թարաֆընտան Թային օլընան պիր գոմիսիօնըն իճրա իթտիկի գարար մուճիպինճէ, մէքթէպլէրտէ իճրա օլունաճագ ուսուլը Թէտրիս հագգընտա նէզարէթը միւշարիւլէյհաճա պիր նիզամնամէ Թէրթիպ օլունմըշ տըր։

—Թրապիզօն վիլայէթինտէ Ճանիկ սանճաղընըն չօտէ խօյը խաբմագյա միւքէլլէֆ էհալիսինին պէտէլը նագտիսինին՝ ճէզասըզ օլարագ գապուլի հագգընտաքի մուաֆիյէթին՝ իշպու 1312 սէնէսի նիհայէթինէ գատար Թէմտիտի, վէ ֆուգարալըգլարը ճիհէթիյլէ իշպու մուաֆիյէթին ումում վիլայէթ էհալիսի հագգընտա իճրասը խուսուսլարընա իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պույրըլմըշ տըր։

—Հիճազա կիտմէք իւզրէ չէհրիմիզտէ պուլունան 400տէն զիյատէ Պուխարալըլարըն տիւն Սէլամլըգ ալայընտա հազըր պուլունտըգլարը՝ մէսմուը հազրէթը Շէհրիյարի պույրըլտուղտա, պունլարտան ֆուգարա պուլունանլարըն մէճճանէն օլ Թարաֆա կէօնտէրիլմէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պույրըլմըշ տըր։

—Տէրսաատէթ իրան սէֆիրի Միրզա Մահմուտ խանըն՝ Բուսիա իմբէրաթօրընըն Թաճ Թագընմա րէսմինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ իրան հիւքիւմէթի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէճէք օլան հէյէթը մախսուսէյէ տախիլ պուլունտըղընը պագ կազէթալար եազմըշլար իսէ տէ, սէֆիրը միւշարիւլէյհ հէյէթէ տախիլ օլմայըպ, քէնտիսի Տէրսաատէթէ կէլմէզտէն մուգատտէմ Բէթէրսպուրկ սէֆարէթինտէ պուլընտուղընտան, Բուսիա Չարը՝ քէնտի Թաճ Թագընմա րէսմինտէ հազըր պուլունմասը իչիւն, սէֆիրը միւշարիւլէյհի չէհրը մէզքիւրտէն միւֆարէգաթ իտէճէկի սըրատա տաւէթ իթմիշ օլտուղընտան, Միրզա Մահմուտ խան՝ պիր կէօնա րէսմի սըֆաթը հայիզ օլմագսըզըն Մօսգովայա կիտէճէկ տիր։

Սէֆիրը միւշարիւլէյհին Տէրսաատէթտէն միւֆարէգաթ իտէճէկի կիւն հէնիւզ Թային օլունմամըշ կիպի, էւէլվէ սէֆարէթ միւսթէշարը իմամքուլի խանըն Թէհրանտան կէլմէսինէ պէքլէնիյօր։

—Աղտէնիզտէ կէզմէքտէ օլան Ֆրանսըզ ֆիլօսը՝ 6 զըրխլը հարպ սէֆինէսինտէն, հանի Նէբթիւն նամ զըրհլը իլէ Շարլ, Գուզ..., Լինա..., Լէժէր վէ Լէվէրիէ նամ գրուազէօրլէրտէն միւրէքքէպ օլմասընտա Ֆրանսա պահրիյէ նէզարէթինէ գարար վէրիլմիշ օլմասընա մէպնի, զըրհլը Նէբթիւն վէ գրուազէօր Շարլինին տիւն իզմիր լիմանընա կէլմէլէրինէ պէքլէնիյօր իմիշ։

—Կէչէն մարթ 22տէ իսքէնտէրունտան Պէյրութա իւչ զըրթա Ինկլիզ զըրհլըսը կիտէրէք, զըրհլի Հիւմայունը սէլամլամըշ, վէ զըրհլի Հիւմայունտան մուգապէլէ օլունմըշ տըր։ Մէզքիւր սէֆինէլէրտէն պիրի՝ օ կէճէ Լազգըյէյէ կիթմիշ տիր։

Մէզքիւր սէֆինէլէրին ամիրալ վէ գաբթանլարը՝ Պէյրութ Ինկլիզ ժէներալ գօնսօլօսըյլա պէրապէր հիւքիւմէթ գօնաղընա կիտէրէք, վալիի վիլայէթ աթուֆ. Նիւսուհի պէյ հազրէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Վան վիլայէթի մուավինի Սաատէտտին Մէլիք էֆ.նին պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

—Ջանագգալէ ճիվարընտա իքի քէշիշի գաթլ իթմէքսինտէն տօլայը իտամ ճէզասընա մահքիւմ 16 սէնէտէն պէրու Ջանագգալէ հապսխանէսինտէ մահպուս պուլունան Հաճի Օսման օղլու Մէհմէտ՝ աֆվը ալիյէ մազհար օլմուշ տըր։

—Տէպիսթանը Իրանեան նամ Իրան մէքթէպի մէնֆաաթընա օլարագ, կէլէճէգ բազար կիւնիւ Իրան սէֆարէթխանէսինտէ պիր գօնսէր վէրիլէճէգ տիր։

—Տիւն հավա միւսաաատէսիզ օլտուղը հալտէ, Պալըգլը այազմասընա պէք չօգ Բում էհալիսի զիյարէթէ կիթմիշ տիր։ Եալընըզ Շարգ շիմէնտօֆէրլէրի իտարէսինտէն Պալըգլը իչիւն 6000 քիշիյէ պիլէթ վէրիլմիշ տիր։

—Գատըգէօյ վաբօր իսքէլէսինի լօտօս տէնիզլէրինտէն մուհաֆազա իթմէք վէ օրատա պուլունան գայըգ վէ սաիրէլէրին տէ պարընապիլմէլէրինէ էլվէրիշլի պիր լիման վիւճուտէ կէթիրիլմէք իւզրէ, էսքի տէօքիւնթիւլէր իւզէրինէ քեաֆֆէի լէվազըմաթը Թէրսանէի Ամիրէտէն վէրիլմէք, վէ սարֆ օլունաճագ մէպալիղ Իտարէի Մախսուսէ վէգնէսինտէն Թէտարիք օլունմագ, վէ նիհայէթ 8½ այ զարֆընտա իքմալ իտիլմէք չարթըյլէ, պիր ըլլբ. Թէմ ինչասը Պահրիյէ նէզարէթինէ գարարլաշտըրըլմըշ, իգթիզա իտէն խարիթալար Թանզիմ, վէ կէօսթէրիլէն չէրաիթ վէճհիլէ ինչաատը տէրէօհտէ իտէն իլէ լազըմ կէլէն գօնթրաթօլար Թէաթի օլունարագ, իհալէսի իճրասընա պաշլանըլը իշիտիլմիշ տիր։

—Սըրպիա գրալըն Սէլանիքտէն Աչնօրօզա կէօթիւրմիշ օլան Իկչիֆ վաբօրընտա պուլունմագ իւզրէ, Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն կէօնտէրիլմիշ օլան Իզզէթ բաշա հազրէթլէրի՝ Տէրսաատէթէ կէլտի, Աղտէնիզտէն Մալթէն Հիւմայուն աղիմէթլէ, գրալը միւշարիւլէյհին Թարաֆընտան խաքիբաէ Շահանէյէ արզը Թէչէքքիւր իթմիշ, վէ մէմուրիյէթ հագգընտա պէյաննամէ իթմիշ էյլէմիշ տիր։

—Մ. Օչէնօֆ վէ Օչէն կազէթալարը սանսիւր մէմուրընըն Թէնպիհընէ Թէմամէն իթաաթ իթմէզլէրինտէն տօլայը, Թէքէրրիւրի հալինտէ տիւշարը միւճազաթ օլաճաղը՝ Մաթպուաթը Էնճիւմէնինտէ մէզքիւր կազէթէլէր միւտիրիյէթլէրինէ իխթար օլունմըշ տըր։

—Տէյարպէքիր վալիսի միւթէվէֆֆա Սըրրը բաշանըն ալիյէսինէ 3000 ղր. վէ Մէճիտիյէ խասսը վիւքէլայա մէմուր միւթէվէֆֆա Արիֆի բաշանըն 2 նէֆէր ալիյէսինէ 7000 ղր. մաաշ Թախսիս պուլունմըշ տըր։

—Օսմանլը Պանգասը միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթըն քեաթիպի Մ. Պէրքըր՝ էվվէլքի ագշամ սիւրաթ գաթարըյլա Լօնտրայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթի աթաշէլէրի Մ. Վիալար՝ իսքէնտէրիէյէ կիթմիշ տիր։

—Պունտան 5 կիւն ագտէմ Նըրունճա աղզմանտէ իքի Ինկլիզ գարընըն խանընտա ուչագըլը իտէն պիրի՝ մէգպուրէ գարըլարըն ըրզընա Թէճավիւզ իթտիքտէն սօնրա ճէրհ իթմէք օլմաղա, հալէրի Թէհլիքէտէ պուլունըյօր իմիշ։ Վագաա հիւքիւմէթէ մահալլիյէճէ իշիտիլէրէք, Թահգիգաթա միւպաշէրէթ օլունմըշ տըր։

—Սթամպօլ չէհրի Թէնվիրաթ չիրքէթի միւտիրի Մ. Ֆրանկօ՝ էվվէլքի կիւն Իզմիրէ կիթմիշ տիր։

Մումայիլէյհ իմթիյազ միւտաթը խիթամ պուլմագ իւզրէ օլան իզմիր չէհրի կազ գումբանեասընըն մուամէլաթընը Թէտգիգ իտէրէք, Թէտգիգաթընըն նէթայիճինի մուվաֆըգ կէօրտիւկի հալտէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պագը միւնասիպ չարթլար Թէքլիֆ իտէրէք, մէզքիւր իմթիյազը Թալէպ էյլէյէճէք իմիշ։

ԲՐԷՆՍ ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ

Տիւն սապահ գուլլուգ Թաամընտան սօնրա բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Խաս Ախըր արապալարընա րաքիպէն վէ գարըլըգլարընա գարըլըգընտա Թէվիլ. Զիհնի բաշա վէ գարըլըգտա սաատ. Ահմէտ Ալի բաշալար հազարաթը պուլունտուղը հալտէ, Եըլտըզ սէրայը Հիւմայունընա աղիմէթլէ, տաիրէի մախսուսէտէն Սէլամլըգ ալայընը Թէմաշա իթմիշ տիր։

Բէհօր միւտիրան Մ. Սթօիլօֆ, հարպիյէ միւտիրի միրալայ Բէթրօֆ, գայմագամ Սթօյանօֆ վէ սաիր միւսաֆիրլէր իլէ միհմանտարլարընա մէմուր օլան զէվաթ տախի կէր արապալարըյլա բրէնսէ րէֆագաթ իթմիշլէր տիր։

Բրէնս հազրէթլէրինին Սէլամլըգ ալայընը սէյր ու Թէմաշա իթտիկի Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն իշիտիլէրէք, մայէթը Սէնիյէի Միւլիւքեանէ էրքեանը հարպ միւշիրի տէվլ. Շաքիր բաշա հազրէթլէրի վասըթասըյլա իլթիֆաթը Շահանէլէրինի Թէպլիղ պույուրմըշլար տըր։

Էրգան պույրուլան միւսաատէի Սէնիյէ իւզէրինէ, բրէնսը միւշարիւլէյհ տիւն Մապէյնը Հիւմայուն բօրսըլէն ֆապրիգասըյլա Քեաղըտխանէ պուլունան Հազինէի Հիւմայունլարը զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ տիւն սաաթ 9 րաատէլէրինտէ Տօլմա Պաղչէ սարայը Հիւմայունընը զիյարէթ իթմիշ, վէ մուախխարէն Պէյլէրպէյի վաբօրընա րաքիպէն Գուրուչէշմէտէքի սահիլսարայընա աւտէթ էյլէմիշ տիր։

«Ալիանս Ֆրանսէզ» նամ ճէմիյէթ Թարաֆընտան պու կիւն Ֆրանսըզ գիւլիւպինտէ մէքթէպլէր մէնֆաաթընա պիր պալօ Թէրթիպ օլունաճաղընը բրէնսը միւշարիւլէյհ իշիտէրէք, ճէմիյէթին րէիսի պուլունան Մ. տը Վանտէօվրէ միւնասիպ պիր մէպլաղ կէօնտէրմիշ տիր։

Բրէնս Ֆէրտինանտըն Բէթէրսպուրկտան սօնրա պիր գաչ կիւն իգամէթ իթմէք իւզրէ Բարիզէ կիտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւն ագշամ տօղրու Բուսիա սէֆարէթի քեաթիպլէրինտէն Մ. Զմիրնօֆ՝ Գուրու Չէշմէյէ ազիմէթլէ, էվվէլա Պուլկար րէիսը միւտիրանը Մ. Սթօյլօֆ իլէ կէօրիւշտիքտէն սօնրա բրէնսին հուզուրընա գապուլ օլունըպ, միւշարիւլէյհ բրէնս՝ մումայիլէյհի զայէթ իլթիֆաթքեարանէ պիր սուրէթտէ գապուլ իթմիշ տիր։

Խէվմը մէզքիւրտէ Սէրասքէր տէվլ. աթուֆ. Բըզա բաշա հազրէթլէրի տախի Գուրու Չէշմէյէ ազիմէթլէ, զարթընը պըրագմըշլար։

Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ քէնտիսինի Տէրսաատէթէ կէթիրէն գաթարըն գօնտիւքթէօր վէ սաիր մէմուրլարընա Թէվզի օլունմագ իւզրէ Շարգ շիմէնտօֆէրլէրի իտարէի ումումիյէսինէ 1500 ֆրգ. կէօնտէրմիշտիր։

Բրէնսը միւշարիւլէյհ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն պագը ֆուգարալարա տախի իհսանլար իհսա իթտիկի իշիտիլմիշ տիր։

Իթալիա սէֆիրի Մ. Բանզա Թարաֆընտան էվվէլքի ագշամ բրէնս Ֆէրտինանտըն չէրէֆինէ օլարագ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունըպ, պունտա Տիվանը Հիւմայուն Թէրճիմանը տէվլ. Մունիր վէ խարիճիյէ նազըրը տէվլ. Թէվֆիգ վէ սաատ. Ահմէտ Ալի բաշալար հազարաթը, Մ. Սթօյլօֆ, Մ. Բէթրօֆ, Մ. Տիմիթրօֆ, Մ. Սթօյանօֆ, Մ. Մարգօֆ վէ Իթալիա սէֆարէթխանէսի պաշ քեաթիպի վէ Նօպիլի իլէ պաշ Թէրճիման Մ. Գանտիա հազըր պուլունմըշլար տըր։

Էտիրնէ վէ Տէտէաղաճա Թիճարէթ օտէնէլէրի Թէէսիսի իչիւն Պուլկարիստան էմարէթի Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ միւրաճաաթ օլունտուղընտան, իշպու Թալէպ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ գապուլ օլունմըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Տիւն ագշամ Բարիզ Պօրսասընտա Գօնսօլիտա 22.95 սանթիմ, Շըմէնտըֆէր 116 ֆր., Բէժի հիսսէլէրի 370 ֆր., Թահվիլաթը Օսմանիյէ 405 ֆր., Կէօմրիւգ Թահվիլաթը 490 ֆր., 100տէ 3 ֆայիզլի Ֆրանսըզ էսհամը 101.42 սանթիմ ֆիյաթլարընտա գարանմըշ օլտուղլարը՝ պու սապահ Գալաթա Պօրսասընտա վիւրուտ իտէն Թէլէկրաֆնամէլէրտէն անլաշըլմասը իւզէրինէ, Գօնսօլիտա 22 ղր. 29 բարա, Շըմէնտըֆէր 115¾ ֆր., Բէժի 16 լիրա 3 բարա ֆիյաթլարը իլէ աչըլմըշ տըր։

*
* *

Տիւն Պօրսա մէճլիսի Ն. Ֆօթիատի էֆէնտինին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ ագտ իճթիմա իթմիշ, տէչլամա գատար իճրաի միւզաքէրաթտա պուլունմըշ տըր։

*
* *

Ջինին 100 միլեօն Բուպլիգ իսթիգրազը ճէտտաի տաւնտքի ճումաա կիւնիւ րէսմէն Պէրլին պօրսասընտա գապուլ իտիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ օլտուղը՝ պու Թէլէկրաֆ Պէրլինտէն իշար օլունըյօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միւթէաատտէն օլտուղը իւզրէ, Բում Բաթրիգ վէքիլի Վասիլէօս էֆ.՝ րէֆագաթընտա տիկէր իքի բահիպ իլէ միւթէվելլի մէճլիսը ազասընտան Տօգթ. Ֆէնէրլի Բալըգզի բաշա վէ Տէրսաատէթ Թրամվայ խաարէսի միւտիրի Ալէքսանտր Հօճի վէ Թօտօրաքի Բաբաաօբուլօս, վէ Բաթրիգխանէ գարըս քէհեասը սաատ. Անտօնաքի, վէ Տիմիթրիօս Զօգրաֆօս էֆ.լէր պուլունտուզլարը հալտէ, տիւնքի ճումաա կիւնիւ սաաթ 3 րաատէլէրինտէ Բաթրիգխանէյէ կէլէրէք, Բաթրիգ Իզմիրլեան Ամէն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հազրէթլէրինէ Ս. Զատիկ էօրթիւսը միւնասէպէթիյլէ րէսմը Թէպրիքի իֆա իթմիշ, վէ պունը միւթէագըպ Բումճա պիր նութգ իրատ իտուպ, Անտօնաքի էֆ.՝ պու նութգը Թիւրքճէյէ Թէրճէմէ իթմիշ, վէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին Էրմէնիճէ օլարագ պունա վէրտիկի ճէվապը Տիմիթրիօս էֆ. Բումճայա Թահվիլ էյլէմիշ տիր։

Միւլագաթըն խիթամընտա Բում Բաթրիգ վէքիլի էֆ.՝ մայէթիյլէ պէրապէր գահվալթ վէ դպիրլէրին տէլալէթիյլէ Մայր Եկեղեցին էնէրէք, իճրայի իպատէթ իթմիշ վէ պատէհու քիլիսէտէն միւֆարէգաթ իտուպ Պալըգլըյա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—

Գումգաբուտա Էրքէք վէ գըզ չակիրտանընա մախսուս Պէզճեան վէ Լուսաւորչեան Մայր Վարժարանլարըն միւտիրի Մելիքեան Մըկըրտիչ էֆ.նին՝ մէմուրիյէթը մէզքիւրէտէն գաթիյէն իսթիֆա իթմիշ օլտուղը իշիտիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բէթէրսպուրկ.—Պուլկարիստան բրէնսի բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Բէթէրսպուրկտան Բարիզէ կիտմէք պիր գաչ կիւն օրատա գալաճագ տըր։

Բարիզ.—Բէիսը վիւքէլա վէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Լէօն Պուրժուա՝ չարշէնպէհ կիւնիւ խարիճիյէ նէզարէթի տաիրէսինտէ Բարա էլչիլիյէ Ինկիլթէրա, Բուսիա, Թիւրքիա, Աւստրիա-Մաճառ, Ալէմանիա, Իթալիա, Ջին, Բօրթուգալ վէ Ջաբօնիա սէֆիրլէրինի գապուլ իթմիշտիր։

Բօմա.—Հապէշ իշլէրինտէն տօլայը Իթալիանըն հէր Թարաֆընտա պէօյիւք պիր էնտիշէ հիւքիւմֆէրմա օլըյօր։

Բէնճշէնպէհ կիւնքի մէճլիսը վիւքէլատա, սալխը աբրիլ 12տէ Վէնէտիկտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը իլէ Իթալիա գրալը արասընտա վուգու պուլաճագ միւլագաթ հագգընտաքի մէրասիմ սուրէթը գաթիյէթ գարարլաշտըրըլմըշ օլ. Բէիսը վիւքէլա իլէ հարպիյէ վէ պահրիյէ նազըրլարը՝ մէզքիւր միւլագաթտա հազըր պուլունաճագլար ըմըշ։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ

Մ. Պուրժուանըն Բոլշէվիզմէ վէրտիկի եազըլը խաթըրէսի Բոլշէվիզմին վուլէխէրի.

Ֆրանսա իլէ Ռուսիա արասընտաքի մինասէպաթըն՝ պիթարաֆ բոլիթիգա էրպապընըն նազարընտա քեսպ իթմիշ օլտուղը ճէհիի հալի օլ պապտէ եազըլըրմըշ սօն մէգալէտէ իզահ էյլէմիշ իտիք։

Պու իզահաթը նէշր իթտիկիմիզ գէմանտան պէրու, Մ. Պուրժուա՝ Բարլամէնթօտա մուհիմ նութգլար իյրատ էյլէմիշ տիր քի, մունտէրիճաթը բոլիթիգաճա բէք մուհիմ վէ հէր վեճհիլէ թէտգիգէ շայան տըր։

Մ. Պուրժուա՝ պիր կազէթա մուհարրիրի տէյիլ տիր, ինգիլիզինտէ բոլիթիգաճա մուհիմ մէսուլիյէթլէր պուլընան պիր պաշ վէքիլ վէ խարիճիյէ նազըրը տըր. պինաէնալէյհ՝ հէր պէյանաթընըն վագիֆէսի իյճապըյլա հասըլ օլան մէսուլիյէթլէրէ վէ մէճպուրիյէթլէրէ թապի պուլունմասը զարուրի տիր։

Մ. Պուրժուա՝ նութգլարընտա՝ Ֆրանսա իլէ Ռուսիա արասընտաքի մինասէպաթ հագգընտա զայէթ էմնիյէթպախշ պէյանաթտա պուլունմըշ տըր. Մուշարէլէյհ՝ Ֆրանսանըն քէնտի հէր թէշէպպուսինտէ Բէթէրպուրկ գապինէթօսը թարաֆընտան մուավէնէթէ նաիլ օլտուղընը, վէ իքի թարաֆըն խաթթը հարէքէթի պիր սիյագտա օլուպ, տէվլէթէյնին մէնֆաաթլարընըն մուհաֆազասընա չալըշըլտըղընը սէօյլէմիշ տիր։

Պու սէօզլէր Ֆրանսա տախիլինտէ էֆքեարը ումումիյէյի խայլիճէ թէսքին իթմիշ տիր։

Շիմտի Ֆրանսա բոլիթիգա ալէմի՝ Ռուսիանըն մուավէնէթինին ֆիիլէն սէմէրէլէրինի կէօրմէկէ մունթազըր պուլունմագտա տըր. զիրա էլէվմ գապինէթօլար արասընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ՝ Ռուսիա թարաֆընտան Ֆրանսայա ճիտտի պիր խարտըմ վուգուունէ բէք մուսաիտ օլուպ, էկէր պու խարտըմ իպգա օլունըր իսէ, սէմէրէլէրի հէրքէսին անլայապիլէճէկի տէրէճէտէ վազիհ վէ աշիքեար օլաճագ տըր։

Մալում տըր քի՝ տիբլոմասիտէ, պիր խուսուսա հազըրլամըլը հալին նէ՞ մէրքէզտէ պուլունտուղընը թային իթմէք իչին, խալընըզ տիբլոմաթլարըն սէօզլէրիյլէ իքթիֆա օլունմազ. տիբլոմաթլարըն սէօզլէրի պիր չօգ հիսապլարա վէ զայէթ նազիք մէնֆաաթլարըն հասըլ էյլէտիքլէրի մէճպուրիյէթլէրէ թապի տիր. պու սէօզլէրին խանընտա պիր տէ վուգուաթըն սուրէթի ճէրէյանը, վէ պու ճէրէյանտան իլէրի կէլէն տէլիլլէր վէ էմարէլէր նազարը թագտիրէ ալընըր։ Պու տէլիլլէր վէ էմարէլէր՝ սէօզլէրի թէմամլաթտըրան վէ ատէթա պէտահէթէ իյսալ իտէն պիրէր զըյա հիւքմինտէ տիրլէր։

Մ. Պէրթըլօնըն իսթիֆասը վէ պու իսթիֆանըն սէպէպլէրի հագգընտա Թայմզ կազէթասընըն նէշր իթտիկի մալումաթ՝ Ֆրանսա իլէ Ռուսիա արասընտա ուֆագ պիր կիւճէնմէ վուգու օլտուղընը զանն իթտիրմիշ իտի։

Մ. Պուրժուանըն պէյանաթը՝ պու զաննը թէքզիպ իլէ, մունասէպաթըն էսկի հալինտէ պուլունտուղընը կէօսթէրմիշ տիր։

Շիմտի սըրա՝ իշլէրին թարզը ճէրէյանընըն տըր. գապինէթօլար արասընտա վուգու պուլմագտա օլան միւզաքէրաթ՝ Մ. Պուրժուայա իֆատաթընը թէէյիտ իչին բէք մուհիմ տէլիլլէր հասըլ իտէպիլիր։

Ֆրանսատա բոլիթիգա էրպապը՝ պու տէլիլլէրին զուհուր իթմէսինէ մունթազըր տըրլար։

ԱՖՐԻԳԱՏԱ ԻԹԱԼԵԱՆԼԱՐ

Իթալիա իլէ Հապէշիսթան արասընտա միւսալէհա ագտը իչին պիր գէմանտան պէրու ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթըն նէթիճէսիզ գալմասը՝ տը Ռուտինի գապինէթօսընըն, վէ անընլա պէրապէր՝ ումում բոլիթիգա ալէմինին հիսսիյաթընը պօզա չըգարմըշ տըր։

Դրալ Մէնէլիք իլէ Իթալիանըն չէրէֆինէ մուվաֆըգ պիր միւսալէհա ագտ իթմէք, վէ պու սայէտէ Եվրօբատա Իթալիանըն հուրրիյէթը հարէքէթինի թէէմին էյլէմէք՝ զայէթ կիւզէլ պիր խուլեա իտի քի, էկէր միւյէսսէր օլսա՝ Մ. տը Ռուտինիյի քիւրրէի արզ իւզէրինտէ էն պահթլը տիբլոմաթ իտէճէք իտի։

Ֆագաթ Աստուա մուվաֆֆագիյէթի իւզէրինէ արզուլարը պիր գաթ տահա զապարմըշ օլան դրալ Մէնէլիքին՝ էօյլէ Իթալիաճա «Մուվաֆըգ հայսիյէթ» ատտ օլընապիլէճէք պիր սուրէթը իթիլաֆիյէ ագտընա մուվաֆագաթ էյլէյէճէկի հաթըր զամինտէ՝ բէք ազ իհթիմալ օլընապիլէճէք պիր խուսուս իտի։

Իթալեան կազէթալարընըն նէշր իթտիքլէրի բարլագ խապէրլէր իւզէրինէ պիր գէման պու պապտէ պիր ազ իւմիտտէ պուլընմըշ օլան բոլիթիգա ալէմի՝ ալընան սօն թէլէկրաֆլարտան սօնրա, արթըգ թէրէտտիւտէ լիւզում կէօրմէմէքտէ տիր. Իթալիա իլէ Հապէշիսթան արասընտա սուլհ միւզաքէրաթը միւնգաթի օլմուշ ատտ իտիլմէքտէ տիր։

Տիմէք օլույօր քի, Մ. տը Ռուտինի՝ պու կիւն Մ. Գրիսբինին իսթիֆասը գէմանընտաքի միւշքիլ վազիյէթին գարշըսընտա պուլունմագտա օլուպ, պահթըն պիր ճիլվէսի սայէսինտէ վազիյէթտէն պիրտէն պիրէ չըգմագ իհթիմալի մահվ օլմուշ տըր։

Պու էյի. չիւնքի՝ եօգ քի՝ Մ. տը Ռուտինի իչ պաշընա կէչտիկի գէման պու թէհլիքէյի կէօզ էօնիւնէ կէթիրմիշ իտի։

Վէ պիզիմ զաննըմըզա զալըբա պու վէքիլը միւշարէլէյհին պու վազիյէթէ գարշը եապաճագը օլարագ խարագթէրէճէկի չէյ՝ հէր նէ ֆէտաքեարլըգ իճապ իտէր իսէ, ճիւմլէսինի իլթիզամ էյլէյիպ, պու իշէ պիր նէթիճէ վէրմէքլիք գարարլըսը տըր։

Ֆագաթ պագըլըմ միւշքիլաթ նէ՞րէտէ։

Մ. տը Ռուտինի՝ Հապէշիսթան իչինէ միւսթէմլէքէաթ արթըրմագ արզուսըլա վուգու պուլան մուհարէպէ հալինի վէրմէք իսթէմիյօր. Իթալիանըն հաթթա Թիկրէ գըթասը իւզէրինէ թախսի հիչ պիր իտտաա վէ արզուտա պուլընմաքտա տըր Բարլամէնթօտա պէյան էյլէմիշ տիր. վէ Հապէշիսթանլը իչինի՝ Իթալիանըն գուվվէթինին միւհիմ պիր գըսմընը Աֆրիգատա իւզաղ իտէճէք պիր սուրէթտէ թէխսի էյլէմէմէք՝ քէնտի տախիլի վէ խարիճի բոլիթիգասընըն րուհը մէսապէսինտէ պուլընմագտա տըր։

Պիլթիւն պու չէյլէր՝ Մ. տը Ռուտինինին՝ մէսէլէյի մէպհուսէյի գաթի պիր նէթիճէ վէրմէք իչին վասի պիր բրօկրամըն իճրասընա թէշէպպիւս էյլէմէսինէ մանի տիր։

Տիկէր թարաֆտան՝ Մասուատան ալընան սօն թէլէկրաֆնամէլէր գրալ Մէնէլիքին՝ թէտաֆիի պիր մէսէլէ թութմամագ էմէլինտէ պուլընտուղը իսպաթ իթմէքտէ տիր. իթթիրաֆա մէճպուրըզ քի, իշ չիմտիքի միւսթէվէ հալտէ պրագարագ, իթալեանլար եօրմագ՝ գրալ Մէնէլիք իչին բէք գօլայլըգլա իճրա իտէպիլիր զայէթ մէհարէթքեարանէ պիր բոլիթիգա տըր։

Վէ բոլիթիգա ալէմի պիրհագ սիւզալ իտէպիլիր քի, գրալ Մէնէլիքին մուվաֆագաթէն իչէրի իւպրու չէքիլմէսի իւզէրինէ՝ թարաֆէյնին վազիյէթի նէ՞ օլաճագ։

Էկէր Իթալեանլար քէնտիլէրի իչին թային իթտիքլէրի խաթթը գատար կիրիպ, օրատա իւրքիւզէր իսէ, գրալ Մէնէլիքին տէ հիւճում իթմէյէճէյի իթմէսինէ պիր մանի իւթտէ «միւթարեքէ» (...) նէվինտէն պիր սուլհ հասըլ օլապիլիր։

Ֆագաթ պէօյլէ պիր վազիյէթին նէթիճէսի՝ Հապէշիսթան մուհարէպէսինին Իթալիանըն պաշընա պէթէր սուրէթտէ գօրգուլը մուճիպ պիր պէլա օլմագ տըր։

Տիկէր թարաֆտան Հապէշլիլէրի Իթալիանըն իսթէտիկի շարթլար իլէ պիր սուլհէ գապուլ իթմէյէ մէճպուր էյլէմէք՝ պէօյլէճէ պիր մէհարէթ իսթէր. պու մէհարէթին միգտարը՝ տը Ռուտինի Մ. Գրիսբինին բոլիթիգասընա տուչիւրիւր։ Հալ պու քի, պու բոլիթիգանըն խանըլը օլտուղընը՝ տէնհէթէլի տէրսլէր իլէ վուգուաթ իսպաթ իթտի։

Հապէշիսթան մէսէլէսի՝ կիթտիքչէ Եվրօբանըն պաշը իւզէրինտէ սալլանըր տուրան թէհլիքէլի իշլէր սըրասընա կիրմէք իսթիտատընը կէօսթէրմէքտէ տիր։

Պու հաֆթա ալընաճագ Իթալեան կազէթալարը կէօսթէրէճէքլէր տիր քի, Իթալեանլար՝ իշի պու վազիյէթտէն գուրթարմագ իչին պիր չէյ թասավվուր իտէպիլէճէքլէ՞ր մի։

ԵՈՒՆԱՆ
ՄԷՊՈՒՍԱՆ ՄԷՃԼԻՍԻՆԻՆ
ԽԻՐՄԻ ԱԼԹԸ ՍԱԱԹԼԸԳ
ՊԻՐ ԻՃԹԻՄԱԸ

Աթինատան եազըլըյօրընա կէօրէ, Եունան Մէպուսան մէճլիսի՝ Զաթիկ մունաքաշէթլիյէ տաղըլմասընտան էվվէլ, պիւտճէնին թաստիգի իչին խիրմի ալթը սաաթ մուսթէմիրէն պիր իճթիմա ագտ էյլէմիշ տիր։

Մէճլիս՝ էօյլէնտէն էվվէլ սաաթ սօնրա պաշլամըշ օլտուղը հալտէ, էրթէսի սապահ Աթինանըն Սթատ սօգագընտա քեայըն Պուլանթէրիօն Թապիր օլընան Բարլամէնթօ տայիրէսինին էօնիւնտէն կէչէնլէր՝ հալէտա չըրագլարըն եանմագտա օլտուղընը, վէ սիմիտճիլէրին՝ ատլարը կէրտէ մէպուսլարա սիմիտ եէտիրմէքլէ իշթիղալ իթտիքլէրինի կէօրմիւշլէր տիր։

Եարը կէճէտէն տէօրթ սաաթ սօնրա մէճլիս տայիրէսինին մէնֆաղէսի զայէթ թէսսիւֆպախշ իտի։

Խուլաֆքեարան ֆրգասը ազասը սըրա իլէ թամամ իթմէկէ կիթմէքտէ իտիլէր. ազանըն պիր գըսմը թամամ կիթտիքլէրի գէման, տիկէրլէրի նութգլար իյրատը իլէ վագըթլարը թարաֆտարանընը եորմագա տէվամ իթմիշլէր տիր։ Պու էսնատէ մէպուսլարտան պիր գըսմընըն խորլայարագ ույումագտա, տիկէր պիր գըսմընըն իսէ՝ ֆէլլէսօֆանէ սիւքիւթ իւզէրինէ թէմաշա օլունուրլար կէօրիւլմիշ տիր։ Քիմսէտէ, հաթթա մէճլիս տայիրէսի միւսթախտիմլէրի իլէ նէօպէթճի նէֆէրլէր իւզէրինտէ պիլէ գուվվէթ օլմատըղը միւշահէտէ իտիլմիշ տիր։

Սապահ օլտուղու՝ մէճլիսին րէիսի Մ. Ռալլի՝ պիր թարաֆտան միւզաքէրաթը տէվամ իթտիրմէքլէ պէրապէր, տիկէր թարաֆտան ումում ազայա չէգօլաթա իքրամ էյլէմիշ տիր։

Շաֆագ աթթըղըտան սօնրա, պիւտճէ լայիհասընըն միւխթէլիֆ ֆասըլլարընըն գըրաաթընա տէվամ օլունըրագ, պու էսնատէ խիլաֆքեարանըն պիր գաչը՝ էքսէրիյէթին պէօյլէ հէր քէսի ույգուսըզ պըրագմասը ալէյհինէ բրօթէսթօ իթմիշլէր իսէ տէ, տինլէյէն օլմամըշ տըր։

Եարը կիւն օլտուղտա՝ էքսէրիյէթ ազասընտան — պիր օտայա չէքիլիպ, պիր ազ րահաթ իթմիշ օլան — պիր գաչը ավտէթ էյլէմիշլէր, վէ պունըն իւզէրինէ, միւպահասա պիր ազ տահա չաբուքլաշտըրըլմըշ տըր։

Եարը կիւն օլմուշ, ֆագաթ խէնէ մէճլիսէ խիթամ վէրիլմէմիշ տիր. 75 եաշընտա օլան պաշ վէքիլ Մ. Տէլիեանի՝ կէնճ մէպուսլարտան տահա ազ եօրկունլուգ կէօսթէրէրէք, միւզաքէրաթըն տէվամընը թալէպ էյլէմէքտէ իտի։

Ալաֆրանկա սաաթ 6 օլմուշ վէ կիւնէշ զուրուպ իթմէկէ պաշլամըշ տըր. լայիհանըն պիւթիւն մատտէլէրինին միւպահասասը խիթամ պուլմուշ օլտուղընտան, Մ. Տէլիեանի՝ նիհայէթ՝ պիւտճէնին հէյէթը ումումիյէսինի 27 րէյէ գարշը 121 րէյ իլէ թաստիգ իթտիրմիշ տիր։

Մէճլիս խիրմի ալթը սաաթ միւթէմատիյէն տէվամտան սօնրա խիթամ պուլմագտա իտի։

Րէիս Մ. Ռալլի՝ մէճլիսին խիթամընը խապէր վէրտիկի սըրատա, ազալարըն նասըլ պիր մէմնունիյէթ հիսս իթմիշ օլտուգլարը թաարիֆ իտիլէմէզ։

ԲՐՕՖԷՍՕՐ
ՏՕԳԹ. ՄԱՐԻԱՆՕ ՍԷՄՕԼԱ

Մէշհուր իթալիալը թապիպլէրտէն օլուպ, պունտան 3 սէնէ գատար ագտէմ Տէրսաատէթէ կէլիպ, Ճեմիյէթը Թըպպիյէի Շահանէտէ պիր նութգ իյրատ իթմիշ օլան Բրօֆէսօր Մարիանօ Սէմօլա 65 եաշընտա օլտուղը հալտէ, ախիրէն Նաբօլիտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Մումաիլէյհ թապիպ՝ իլմաալըգլա շէօհրէթ պուլմուշ պիր ֆամիլեանըն սիւլալէսինտէն օլուպ, էվվէլա Նաբօլի վէ պատէհու Բալիզ տար իւլ ֆիւնունլարընտա թէտրիսաթտա պուլընմըշ, վէ պազը խասթալըգլար հագգընտա իճրա իթտիկի թէթէպպիւաթ վէ թէտգիգաթ՝ մագհարը թագտիր օլտուղը կիպի, էսքի վէ եէնի թէպապէթ հագգընտա պիր էսէրի տախի իսպաթա թէրէճէմէ օլունմըշ տըր։

Տօգթ. Սէմօլա՝ պիր խայլի թըպպ գօնկրէլէրինտէ Իթալիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մուրախխաս սըֆաթըյլա հազըր պուլընըպ, իյրատ իթտիկի մէգալէլէր՝ մագհարը թագտիր օլմըշ տըր։

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՂԱԼԱԹԻԱ
32. Վօյվօտա փողոց. 32
Օսմանեան Պանգային դէմ
Ընտիր ապրանք. ...
Զանազան և մաքուր գինի
Գնուած ապրանքները մինչեւ տուն առանց ծախքի կը ղրկուին։

ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ՑԵՍԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գ. Ֆէրտինան Պրիւնըդիէռ՝ ներհուն ակադեմականը, վերջերս կարեւոր բանախօսութիւն մը ըրած է ի Պըզանսոն ընտրեալ հասարակութեան մը առջեւ. բանախօսութիւն՝ որ արտայայտուած լուրջ գաղափարներուն համար կարժէ որ գոնէ իր կարեւոր մասերը քաղուածաբար ներկայացուին յառաջդիմասէր եւ հետաքրքիր ընթերցողին. մանաւանդ որ արդէն ասկէ առաջ խօսուած էր հաղորդել այն նոր գաղափարները, որք եւրոպական մամլոյն մէջ կ'երեւնան յաջորդաբար, եւ որք մեր միջավայրին եւ մեր շրջանին յարմար եւ օգտակար կը թուին ինձ.

Շատեր կըսեն թէ Գ. Պրիւնըդիէռ յետամնաց գաղափարներու տէր է, Եթէ յառաջդիմասէր ըսելով դրական փիլիսոփայութեան հետեւող մը, եւ կրօնական հաւատալեաց դէմ ախոյեան մը կը հասկընանք, իրաւունք ունինք զինքը յետամնաց համարելու, վասն զի հոգեպաշտ մը եւ կրօնասէր մըն է ան. Բայց եթէ առանց հերքուելու երկիւղի, կրնամ բոլորովին ասոր հակառակը պնդել, քանի որ գիտական աշխարհին մէջ ընդունուած կարգ մը նախապաշարումներու դէմ կ'ելլէ ան աններկիւղ, եւ իր գաղափարները կը պաշտպանէ կատարեալ յաջողութեամբ։ Ասոր ապացոյց է «Գիտութեան սնանկութիւնը» խորագրով հռչակաւոր յօդուածը, որ այնքան աղմուկ հանեց գիտական աշխարհին մէջ, եւ որուն համառօտութիւնն ըրած եմ նախապէս այս սիւնակներուն մէջ, ինչպէս կը յիշեն անշուշտ ազնիւ ընթերցողք։ Իբրեւ երկրորդ ապացոյց մը ասոր, մեր աչքին առջեւ ունինք ներկայ բանախօսութիւնը, որուն համառօտ քաղուածը պիտի ջանանք ընել ի սպառ.

* *

Գ. Պրիւնըդիէռ բանախօսութեան բանալու պահուն, ունկնդրին մտացը առջեւ կը պարզէ սա իրողութիւնը թէ առկից 20-25 տարի առաջ Ֆրանսայի մէջ կը տիրապետէր վարդապետութիւն մը, —Նիւթին տեսակ մը պաշտումը—որ փիլիսոփայութեան մէջ Դրական փիլիսոփայութիւն եւ արուեստի եւ գրականութեան մէջ Իրապաշտութիւն կամ Բնապաշտութիւն կը կոչուէր . . . Տէնըրօ, Ռ'Ախնմաէր, Պէնտօրօլ եւն. այս վարդապետութեան մարգարէներն եղած էին եւ Օկիւսթ Գօնթի Դրական Փիլիսոփայութիւնն անոր Աւետարանը։ Այս փիլիսոփայութիւնը կուսուցանէր, թէ բոլոր այն բաներն որք կը համրուին, կը կչռուին կամ կը չափուին, որք մարդուս փորձառութեան, եւ զգայողութեան ենթակայ կրնան ըլլալ, սոսկամէ զուրս ամէն բան անորոշ է, ենթադրական եւ ցնորային։ Օկիւսթ Գօնթի յիշուած հռչակաւոր գործէն սոյն եզրակացութիւնը հանելու համար, անոր բուն գաղափարը փոխակերպել, ջըլատել հարկ եղած էր, բայց այդ կէտին բնաւ ուշադրութիւն չդարձուեցաւ, ...ովհետեւ գրքին հեղինակը մեռած էր, եւ այս գաղափարը կը ցոլանէր Թէնի քննադատութիւններէն, Լըգօնթ տը Լիլի բանաստեղծութիւններէն, Աղեքսանդր Տիւմայի թատերգութիւններէն, Ֆլօպէրի վէպերէն, Կիւսթավ Պուրպէի գեղեցկագիտութեանց, եւ Լիթրէի փիլիսոփայութենէն։ «Իրողութենէն աւելի արհամարհելի բան չկայ» ըսած էր Ռօպյէ

)(230)(

ԹԱՐԱՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ ՇԱՐԼ ՄԷՐՈՒՎԷԼ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՓ

Գօսէթ իլէ րէֆիգի Ժագ Մօզէ՝ չալըլըլարըն իւզէրինտէ, օրմանլարըն արասընտա, ուչուրումլարըն քէնարլարընտա կէզինիպ տուրմագտա իտիլէր. Ժագըն նուգաինտէքի սըզընթը ալէամէթի տահի սուրէթտէ պազը իտի. Իքիսի պէրապէր պիր թէբէնին իւսթիւնտէ վազը լօգանթայա վասըլ օլմագ իւզրէ, թէրէյի չըգտըլար.

Ժագ.—Պէօյլէ մահալլէրտէն, պէօյլէ սէյրանլըգտան լէզզէթ ալըյօ՞րմըսըն։

—Բէք զիյատէ.

—Պէն տահա. Թագաթիմ գալմատը.

—Էյի եա՛, նէ գատար զիյատէ եօրուլուր իսէն, օ գատար րահաթ վէ տէրին ույույուրսուն.

Պու սըրատա պուլունտուգլարը մահալ՝ նիւզհէթ պիր զալըլըգ օլուպ, պու գապալըգտան աչըղը զուվվէթլի վէ սէրի պիր սէյլ ագմագտա իտի.

Սույուն ագըշը տէրէ՝ պիր ըրմագ հալինի քեսպ իթմիշ օլմագլա, թա Լօրիզ վատիսի տէյու զիքրի օլընան օվայա գատար իմթիտատ իթմէքտէ իտի.

Գօռըլտըլարընտա թէփէլէրի տագըլըր իլէ մահաթ, վէ էթէքլէրի չայըրլըգ իլէ միւսթէվի զայէթ նիւզհէթ տաղլար վէ պու տաղլարըն էթրաֆընտա ինէք սիւրիւլէրի միւշահէտէ օլունմագտա իտի.

Գօսէթ իլէ Ժագըն պուլունտուգլարը նօգթանըն թա էօնիւնտէ, Շէյթան տաղընտա թէնհէթէլի ուչուրում նիւմայան իտի.

Այաղը պիրազ զայմագ եախօտ պիրիսի խաֆիֆճէ տօգունմագ օլսա, Ժագ Մօզէնին օ ուչուրումտա եուվարլանըպ տուրար իլէ պէրապէր կէօզլէրտէն նիհան օլմասը թա պիր սանիյէլիք իշ տիր.

Գօսէթ քէնտի քէնտինէ.—Ալլահտան գօրգմասամ ըրզըմ, ա՛ խայըր, հալինի կէօրիւրտիւն.—տէմէքտէ իտի իսէ տէ, մէտրուֆ պիր չօրիին «գաթիլ մազթուլընտան մըրտտէ պէքլէմէմէլի տիր» սէօզիւ խաթըրընտան չըգմամագտա իտի.

Գօսէթին պէքլէտիկի մըրտտէ՝ նիչէ սէնէլէրտէն պէրու քէմալը նէֆրէթ վէ իգտաս իլէ թամթըլըղ կէօսթէրտիկի խայըրսըն սէրվէթի օլմայըփ, հըրս ու հասէտի մահզա քէնտի խանէտանընըն ուղրամըշ օլտուղը զարար վէ զիյանտան աճըքսըզ օլարագ, Ժագ Մօզէ կիպի պիր հայտուտին էլինէ տուշմիւշ օլան Էլէն տը Վիւլտիէօյէ թէվարուս իթմէքտէն իպարէթ իտի.

Պու ուղուրտա տա քէնտի խէրինէ պաշգալարը չալըշմագ ուղրունմագտա իտիլէր.

Թէհլիքէլի վագըթ կէլիպ չաթմագտա իտի. Գօսէթին նէչէլի վէ ինթիզամը նիւզլէնտէն հիչ պիր չէյ պէլլի տէյիլ իտի. Յանտի սէյրանտա եալընըզ Պարօն Մօզէ քէնտիսիյլէ պիր եօլտաշ քինայէսինտէ իլէ Գարօնը եալընիրմիշ իտի.

Սէյրանտան ավտէթլէրինտէ, թամամ սուֆրայը հազըր պուլունուլար. բէնճէրէլէրին իչէրի տօլուլու իտէն չիչէք գօգուլարընըն հազըրուն զիյատէսիյլէ նէշէլէնտի վագըթ կէչիրէճէք Գօսէթին նէշէսի արթմագտա, զինինէ պիր Գարօն Մօզէ իսէ մուղաչյիրի օլարագ խալէճան ու հէյէճան իլէ աթէշի թիւքէնմէքտէ օլտուղընը հալինտէն պէլլի իթմէքտէ իտի.

Սաաթ տօգուզ րաադլէրինտէ թաամ րէսմի խիթամ օլտուղը, ...լար թավանլարտա տոլու սավրուլարը սըրատա, Գարօն Մօզէ՝ Գօսէթին գուլաղընտա տոլու էյլէյիպ, չըգմարը թէքլիֆ իթտի.

Գօսէթ սաֆրատան գալըրքէն տէ Ժագըն օմուզունտան տոգունարագ.—Գալգ չըգալըմ, կէզէլիմ.

Ժագ Մօզէ գալգըպ.—Հայտի կէզէլիմ. լաքին էօյլէ սապահա գատար օթուրմագա հիչ նիյէթիմ եօգ, պիլմիշ օլասըն.—տիյէրէք էօնէ տիւշթիւ պաշլատը.

Իւմթիյար Մօզէ եալընըզ գալմագտա, կէնիշ պիր նէֆէս ալտը.

Կէճէ բուսի տարըման ու աչըգ օլուպ բարլամագտա օլտուղը հալտէ, պազը ճիւճէթլէրտէ զըղըլ պուլուտլար տօղրու տուսւտ իւրիւյօրլար իտի. Գօսնէյի պէրապէր ուզագտան պիր պօրա ալէամէթլէրի վագը օլտուղընը անլամագ իչին եէրլի օլմագ իհտայ իտէր իտի. Հալ պու քի հավատան հիչ պիր չէյ պէլլի տէյիլ իտի. Իւմթիյար Մօզէ հիչ ֆիքիրէ իթմէմէքտէ իտի.

Կօ մէվգիինտէքի գավագ աղաճլարընըն ալթընտա պուլունտուղը սաատէթը հալի կէօզէլիկին էօնիւնէ կէթիրտիքճէ սամանլարընտա կէնտիլիք հարարէթի ճէվլան իթմէքտէ իտի.

Պէնէտէթթօյը պէքլէյէճէյի մահալլէ պուլունտ, ալըրտա տօղրու Փօրթօյա կէօթիւրմէյի վէ օրատա հէֆթա վէ վագթընը իքի սէվկիլիլէրինէ եանի Րոժէլ իլէ Պէնէտէթթօյա հասր իթմէյի քէնտինէ գարարլաշտըրմըշ իտի. զաթէն հարէքէթը վազընտան տօլայը քիմսէյէ հիսսէ վէրմէյէ մէճպուրիյէթի եօգ իտի. Մօզէ կէչի էվճի իգպալը էրմիշ օլան պիր չախսըն հարէքէթը նէ գատար գապիհ, նէ գատար քէրիհ օլսա խինէ թահսինքէրտէն ամմէ օլուր. բրէնսլէրէ միւսաատէ պէյթլէրի վէ մէհիյէլէր օգույաճագ տալգավուզլարըն գըթլըզը՝ մը վար տըր. Գարօն սէվինճինտէն թիթրէմէքտէ իտի. Պէրապէրինճէ սիլահ վէ սաամ ալմագ խաթըրընտա պիլէ կէլմէտի. Մէրամը սէվկիլի նազլըսըն իլէ եալընըզ պուլունմագտան իպարէթ իտի. Սաաթ տօգուզը չէրէք կէչէրէք, իքի օթլը պիր արապա Լօրիզ ճատտէսինէ կէլիր տուրուրտու. Գարօն կէնիշ պիր պալթօյա սարըլըպ, եօլլէրինէ գալըն պիր էօրթիւ էօրթիւպ, վէ չանթասընը իչինէ պանգնօթլար տօլտուրուպ, արապայա խէրլէշտի.

Արապաճըընըն եէրինտէ եալընըզ պիր քիշի վար իտի. պու տա Արաօս իտի.

Պու սըրատա զիւրիւլիւն պաղըշէօնտէ վուգուա կէլէն ահվալի թաարիֆ իտէլիմ.

10.

Ճարօն ասասը միմարիյէսիյլէ եարըլմըշ օլան պիր քէօշքտէ մուգիմ չալընմագտա օլտուղը սըրատա, մէզքիւր քէօշքին ճէվանիպինտէ, Լիւչօնա պուլընան էն միւթէպէր զաթլար, էն զէնկին սէյյահլար, սէֆահաթ վէ էյլէնճէ արայան ասըլզատէլէր, գըմէթ արտալը կէլմիշ օլան էն զըլմէթատա ալիֆթէլէր թօպլաշըպ տուրմագտա իտիլէր. Միւթէպէրանը էհալի իչին թէրթիպ իտիլմիշ օլան մէյտան իլէ, մուշաղա իչին արըլմըշ օլան աղաճլըգ վէ թէննիս մահալլէր՝ հայրէթպախշ էնզարը ամմէ մէվգըէտէն տահա օլունմըշլար էյգա տըր.

(Տէվամը)

Գօլար, եւ այժմ կը պատասխանէին իրեն. «իրողութիւնը, նիւթը ամենայն ինչ է. որովհետեւ այն միակ իրականութիւնն է որուն կարենանք հասնիլ. իրողութեանց գիտութիւնը միայն իրական է, եւ այն ամէն բաները որոնց բնազանցութիւն, կրօնք, զգացումներու կամ երեւակայութեան ցնորքներ տուանը կուտանք, ուրիշ բան մը չեն, բայց եթէ, առանց ոեւէ իրաւանց՝ զմեզ իրողութեանց փրկաւէտ տիրապետութենէն ազատագրելու ջանքեր։»

Այս վարդապետութիւնը, կ՚ըսէ Գ. Փուիւնզիէռ վերջին մէկ քանի տարիներու մէջ անզգալաբար իր նախկին վարկը կորսնցուց, եւ ինչ որ անիկայ կորսնցուց, կըսեմ—եւ այսօր պիտի ապացուցանեմ— թէ տեսլականութիւնը (Idéalisme) շահեցաւ զայն.

Եւ սապէս կը շարունակէ.

Տեսլականութիւն բառով կը հասկնամ այն վարդապետութիւնը կամ լաւ եւս այն վարդապետութիւնները, որոնք առանց անտեսելու իրողութեանց, պատմական դէպքերու կամ բնութեան աւօսրաններու անուրանալի հեղինակութիւնը, կը հաւատան սակայն, թէ անոնք չեն կրնար ինքնինքնին լուսաւորել իրենց առանձնայատուկ լոյսով, թէ իրենց ամբողջ նշանակութիւնը չեն կրեր իրենց մէջ, եւ թէ իրենցմէ առք, իրենցմէ բարձր կամ իրենցմէ առաջ գանուող բանէ մը կախեալ են։ Տեսլականութիւնը՝ այն համոզումն է թէ, եթէ իրողութեանց գիտութիւնը կամ փորձառական ծանօթութիւնը մաքին պաշտօններէն մին է, ոչ միակն է այն, եւ թերեւս ոչ ալ ամենակարեւորը։ Աշխարհիս մէջ, մեր զգայարանքներուն՝ զգալ, ընդնշմարել կարողացածէն շատ աւելի բաներ կան, քանի որ մեր զգայարանքները՝ թէեւ հիանալի, բայց չափազանց սահմանափակ գործիներ են. վերջապէս տեսլականութիւնը՝ ներքին համոզումը, անքակտելի հաւատքն է սա գաղափարին, թէ այն վարագոյրին ետին, այն տեսարանէն անդին, ուր պատմութեան դասմները կը խաղացուին կամ բնութեան համայնապատկերը կը պարզուի, կը ծածկուի աներեւոյթ պատճառ մը, գաղտնախորհուրդ հեղինակ մը, որ անոնց յաջորդութիւնը կամ յեղակարծ դարձուածները կարգադրած է կանխաւ։

Այս սահմանով իմացուած տեսլականութիւնը՝ առաւել կամ աւելի տարիներէ ի վեր կը սկսի վերերեւիլ ոչ միայն գիտութեանց, այլ եւ արուեստի եւ գրականութեան, եւ նոյն իսկ քաղաքականութեան մէջ.

Նախ գիտութեանց վրայ ակնարկ մը նետելով, Գ. Փուիւնզիէռ կը տեսնէ որ եթէ մէկ քանի գիտուններ՝ գիտութենէն երեւակայութիւնը խսպառ վտարելով, եւ իրողութեանց պարզ ծանօթութեան մը եւ տեսակ մը վիճակագրութեան վերածելով, անձուկ եւ խեղճ գաղափարի մը մէջ պարփակած են զայն, ու եթէ քանի մը աղանդաւորներ տակաւին կը շարունակեն անոր նկատմամբ միեւնոյն գաղափարը կազմել, եւ ոչ մէկ սառոյց գիտուն հեռացած է այդ ուղղութենէն։

«Պէտք է զգուշանալ գաղափարներէ եւ ենթադրութիւններէ հեռանալու սովորութենէն... Ընդհակառակն պէտք է ազատ ասպարէզ տալ երեւակայութեան. գաղափարն է ամէն դատողութեանց եւ բոլոր գիւտերուն սկզբնատարրը. ասկէ յառաջ կուգան ամէն տեսակ նախաձեռնութիւններ. կարելի չէ զանիկայ խեղդել կամ արտաքսել, պատրուակելով թէ վնասակար կրնայ ըլլալ։»

Ասանք ոչ թէ փիլիսոփայի մը, այլ բնախօսի մը խօսքերն են. Գլօտ Պէրնարն է ըսողը, այսինքն այն անձը՝ որ մեր ապրած դարուն մէջ Տարվինի եւ Բասթէօրի հետ մէկտեղ կեանքի գիտութիւնը վերանորոգեց։ Եւ այս երեքը մէկէն եթէ գիտութիւնը վերանորոգեցին, ո՛չ այնչափ իրենց դիտողութեանց եւ խուզարկութեանց համբերատարութեամբը եղաւ, որ անտարակոյս էր սակայն, եւ ոչ այնչափ իրենց փորձառութեանց գրեթէ մաթեմաթիգական ճշդութեամբը, որքան իրենց նոյնաացքներուն ընդարձակութեան, իրենց գաղափարներուն առատութեան եւ իրենց ենթադրութեանց մեծափառ ճոխութեան համար. Եթէ անոնք Բասթէօր, Տարվին եւ Գլօտ Պէրնար կը կոչուին, պատճառն այն է որ, աշխատանոցի գործաւորի մը պէս պարզ իրողութիւններով գոհ չեն եղած. պատճառն այն է որ՝ երբ գիտական փորձարկութիւն մը համաձայն չէր Թաւիր այն գաղափարին՝ որուն վրայ իրենք վստահ էին, չէին համակերպիր անոր. եւ վերջապէս պատճառն այն է՝ որ յոյսերի պարագաներու մէջ լաւագոյն եւ իրաւացի համարած են տարակուսիլ իրենց զգայարանքներուն, կամ այդ գիտական փորձարկութեան ճշդութեան, քան թէ իրենց ներքին զգացմանց ստուգութեան վրայ։

...Տեսլականութեան բնական յառաջխաղացութիւնը՝ անճանաչելիէին, գաղանիքի գաղափարը գրաւած է հիմայ մաքերու մէջ. «Ալ բնաւ գաղտնիք չկայ» կը գոչէր երբեմն նշանաւոր քիմիագէտ մը. եւ այո՛ ճիշդ այն վայրկեանին, յորում դրականութեան, նիւթապաշտութեան անբաւականութիւնն բացայայտօրէն ամենուն աչքին կը զարնէր. այն վայրկեանին՝ յորում մարդուս ծագման, վախճանին եւ էութեանը վերաբերեալ խնդիրները, ամենէն աւելի զմեզ շահագրգռող խնդիրները եղած են։ Հարիւր տարիէ ի վեր ի զուր ջանացած են գիտնականօրէն լուծել զանոնք, եւ լուծել կարողանալու համար ձեւափոխել, եւ ձեւափոխել կրնալու համար յառաձգել. այդ խնդիրները՝ նորէն կը շարունակէին մեր աչքին առջեւ կանգնիլ, աւելի մթին, առեղծուածային եւ կրնանք ըսել աւելի ապշեցուցիչ երեւոյթ մը առած. զանոնք լուծելու եւ լուսաւորելու համար անօգուտ ջանքեր եղած են համբերատար օգուով, ջանքեր՝ որք քան անգամ կրկնուած են մէկը միւսէն ապարդիւն եղանակաւ։ Այո՛, ինչ է կեանքի նպատակը, ինչո՞ւ ծնած ենք եւ ինչո՞ւ կը մեռնինք, ի՞նչպէս պէտք է ապրինք, ոչնչութեա՞ն համար նախասահմանուած ենք, թէ անմահութիւն խոստացուած է մեզ. ի՞նչ են մեր նմանները մեզ նկատմամբ. ի՞նչ ընթացք պէտք է բռնենք անոնց հանդէպ։ Այս բոլոր գաղտնալից խնդիրները, թերեւս չեն ներկայացած առաւել զօրեղ կերպով, քան այն ատենէն ի վեր յորում բարձրաձայն հաստատուեցաւ թէ՝ «այլ եւս գաղտնիք չկայ։» Եւ այս դարավերջին մէջ, ամենէն աւելի բացարձակ կերպով հարկ կըլլայ ճանչնալ Պէնժամէն Գօնսթանի սա խօսքին ստուգութիւնը թէ՝ «ինչ աստիճանաւ որ կրօնքը կը հեռանայ մարդոց ճանչած բաներէն, նոյն չափով կուգայ նորէն կը տեղաւորուի անոնց գիտութեան շրջանակին մէջ։»

Դրականութիւնը ուրիշ սխալ մըն ալ ունեցած է. ուրիշ պայքար մը եւ ուրիշ պարտութիւն մը։ Մարդուն մէկ քանի անհրաժեշտ պէտքերն անտես ըրած էր ան. կրնանք շատ լաւ կերպով ապրիլ առանց լուսնին մէջ գտնուած լեռները ճանչնալու կամ եթերին յատկութիւնը գիտնալու, բայց կարելի չէ պահանջել որ երեւակայութիւնն եւ սիրտը չխնդրեն այն գոհացումները, զորս գիտութիւնն անկարող է տալու. «Սիրտը պահանջներ ունի, զոր բանականութիւնը չի ճանչեր» ըսած է Բասգալ. բայց մանաւանդ պէտքեր ունի, զոր գիտութիւնը ոչ միայն կարող չէ գոհացնել, այլ եւ անոնց գոյութիւնն անգամ կանգիտանայ, ուստի եւ պարզապէս կուրանայ զանոնք... Այս խնդիրները զորս գիտութիւնը ձեռնհաս չէ լուծելու, չենք կրնար մեր մաքէն հեռացնել. եւ ատոր ապացոյցը մեր շուրջը կը տեսնենք, Հոգեպաշտութիւն, Հմայնութիւն, Մոգութիւն, Նոր-Պուտտայականութիւն եւ այլն. զանազան անուններ կրող աղանդներու ձեւին տակ....

Մեծանուն բանախօսը, տեսլականութեան՝ գիտութեանց մէջ վերերեւումը ուրիշ շատ մը իրողութիւններով հաստատելէ ետք, իր բանախօսութեան ընթացքին մէջ, շատ համոզիչ օրինակներով եւ փաստերով կը ցուցնէ թէ՝ արուեստի զանազան ճիւղերուն մէջ ալ սկսած է վերերեւիլ ան։ Երաժշտութիւնն եւ նկարչութիւնը, քանդակագործութիւնը, վիպագրութիւնը եւ գրական միւս ճիւղերը՝ ամէնքն ալ ժամանակ մը դրականութեան, նիւթապաշտութեան ազդեցութիւնը կրելէ ետք, հիմայ սկսած է դարձեալ անոնց մէջ երեւնալ տեսլականութիւնը, այսինքն նիւթէն դուրս, նիւթէն տարբեր բան մը, նիւթէն բարձր սաւառնելու ձգտում մը, անթափանցելին, անծանօթին գոյութեան նկատմամբ վստահութիւն մը, հաւատք մը։

Գրականութեան եւ արուեստի մէջ երեւցած այս նոր ձգտումը հաստատող փաստերը չեմ ուզեր մի առ մի թարգմանել հոս, ոչ միայն վասն զի յօդուածս պէտք եղածէն աւելի երկարեցաւ արդէն, այլ նաեւ վասն զի ընթերցողաց մեծամասնութեան թերեւս ձանձրացուցիչ թուին այդ մանրամասնութիւնները, որոնք Ֆրանսական գրական եւ արուեստական գործերու կը վերաբերին եւ որոց շատին ծանօթ չէ մեր հասարակութիւնը։

Տեսլականութիւնը, կ՚ըսէ Գ. Փուիւնզիէռ իր եզրակացութեանը մէջ, ինչպէս նաեւ նիւթապաշտութիւնը՝ երկու տարբեր ձգտումներ են, որոց երբեմն մին եւ երբեմն միւսը պէտք է քօղարկել։ Նիւթապաշտութիւնն իր վտանգներն ունի, բայց տեսլականութիւնն ալ ունի այդ վտանգները, նոյն իսկ արուեստի, գրականութեան եւ երաժշտութեան մէջ։ Եւ սակայն չենք կրնար մէկ կողմէն արուեստէն պահանջել որ ինքն իրմէն տարբեր նպատակ մը չունենայ, եւ ոչ ալ միւս կողմանէ հաւանիլ որ բոլորովին օտարակարին իշխանութեան տակ ըլլայ ան։ Չենք կրնար գիտութեան մեծութիւնն անտեսել, բայց չենք ալ կրնար ընդունիլ որ մարդկային կեանքին տէրն ըլլայ։

Ի՞նչ ըսել է ասիկայ, եթէ ոչ սա թէ տեսլապաշտ եւ նիւթապաշտ ըլլալու ժամանակներ կան։

Այս է ամենէն խոհական եզրակացութիւնը. սակայն պէտք է աւելցնել թէ հիմայ տեսլապաշտութիւնն է որ կը սկսի գերիշխանութիւն առնել։

* *

Փուիւնզիէռի խօսքերուն վրայ բան մը աւելցնել ձեռնհասութենէս շատ վեր է. ուստի կը բաւականանամ յորդոր կարդալ մեր յառաջդիմասէր երիտասարդութեան, որ միայն նիւթին հետեւող, եւ անկէ անդին բան մը չճանչցող փիլիսոփայական վարդապետութիւնն իրեն բնաբան ընտրելէ առաջ, ուշադիր եւ հետաքրքիր ակնարկ մը նետէ գաղափարներու աշխարհին մէջ երեւցող նոր ձգտումներուն վրայ։

ԱՒԵՏԻՍ Թ. ԿԷՉԻՒՐԵԱՆ

ԲԱՄԲԱՍԱՆՔԸ

ԱՌ ՏԻԿԻՆ ***

«Անպտուղ ծառին քար չեն նետեր»

Պառոն Ալֆօնս տը Ռօչիլտ, Տիկին, մարդիկը երկու մասի բաժնած է. Հրէաները եւ Խելօքները։

Որքան որ բոլոր սրտով ուզէի աւելի առաջիններէն ըլլալ քան թէ վերջիններէն, սակայն այս իմ փափաքս պատճառ մը չէ որ Պառոնին ըսածը ճշմարտութիւն մը ըլլալէ դադրի ի մեծ մխիթարութիւն... վերջիններուն։

Ո՛չ պառոն մը, ո՛չ Ռօչիլտ մը, և ոչ իսկ... Ալֆօնս մը ըլլալու պէտք կայ, կարծեմ, մարդկութիւնը երկու կամ աւելի մասերու բաժնելու համար։ Ներեցէք ուրեմն որ ես ալ ձեզ հաւաստեմ թէ աշխարհիս վրայ երկու տեսակ մարդ կայ՝ մէյ մը բամբասողները, մէյ մըն ալ բամբասուողները։

Անշուշտ չէք պահանջեր որ անպատճառ համակարծիք ըլլամ այդ իշխաններու սեղանաւորին և սեղանաւորներու իշխանին, երբ մանաւանդ դուք ինձմէ աւելի աղէկ գիտէք թէ ճշմարտութիւնը միլիոններու հետ գործ չունի... ընդհակառակը։

Բամբասել ամէն մարդու տրուած է, բայց բամբասուիլ՝ քիչերուն։

Ճակատագրային անողորմ օրէնքի մը հետեւանօք, ձեր աղւոր աչերուն երեսէն և երեսին աղւորութենէն, Տիկին, դուք այդ հազուագիւտներու երանելի դասին կը պատկանիք. իսկ ես՝ սովորական մահկանացուներու։

Բամբասանքը այն է մարդոց համար՝ ինչ որ է շաքարը տղայոց։ Շաքարէն չախորժող տղայ և բամբասանքը չի սիրող մարդ չկայ դժբաղդաբար այս կլոր բայց ունայն աշխարհիս անհուն տարածութեան մէջ։

Եւ կը պահանջէք, Տիկին, որ ես այդ մեծ տղայոց շաքարէն չի ճաշակեմ երբ մանաւանդ այդ շաքարը ձեզի պէս համեղ պատառի մը ձեւին տակ կը ներկայանայ։

Գեղեցկագիտական ճաշակիս վրայ ի՛նչ գէշ գաղափար ունիք եղեր. և միեւնոյն ատեն որքա՞ն անգութ էք, Տիկին, որքա՞ն...

Կարելի է միթէ երեւակայել աղջիկ մը որ կարդալ չուզէ, ծաղիկ մը որ գոյն չունենայ, բժիշկ մը որ մարդ չի մեռցնէ, գրագէտ մը որուն տաղանդը մազերն ի վար չի թափի, Խասգիւղի մէջ մայրապետ մը որ պարտք չունենայ և Պոլսոյ մէջ երկաթուղի մը որ սաչափ գաղափար ունենայ արագաշարժութեան վրայ։

Նոյնպէս ալ, Տիկին, երկրային անհասանելի տնօրինութեամբ մը կարելի չէ որ դուք ուզածնիդ ընէք և ուրիշները ուզածնին չըսեն։

Ցաւալի, բայց ա՛ս սանկ է։

Կը հասկնամ որ, դուք, մահացու մեղքերուն չեմ յիշեր քանիերորդին մէջ թաղուած, կը մոռնաք թէ ձեր նմաններնակէն անդին ալ աշխարհք մը կայ, աշխարհք մը որ եթէ ինծի մնար ամբողջովին կուտայի այդ չորս պատին համար, և բուռն ատելութիւն մը կզգաք ամէն անոնց դէմ որոնք անխորհրդապահ մատներով՝ ձեր գաղտնիքին վարդագոյն վարագոյրին մէկ ծայրը վեր կառնեն տեսնելու համար թէ ետին ի՞նչ կը դառնայ կոր։

Անցեալ օրուան ձեր հրացայտ ակնարկները և դառնալի ակնարկութիւնները անազորոյն կերպով հասկցնել կուտային թէ զձեզ բամբասած ըլլալս չէ՛ք ներեր ինծի։

Անուղղակի յանդիմանութիւն մ'էր որ ձեր սեւ աղւոր աչերէն դուրս կը ցայտէր և որ դողացնել կուտար ձեր շրթները... չի կրնալ բան մը ըսելնուն համար։

Ես զիս արդարացնելու համար չէ որ ներկայս ձեզ խուզելու կը համարձակիմ. օ՛հ, ոչ։

Ես կընդունիմ թէ բամբասելը յանցանք մ'է. բայց դուք ալ ընդունեցէք միանգամ ընդ միշտ թէ բամբասանքի տեղի տուող ամեն մէկ արարքներ մէյ մէկ գողարիկ մահացու մեղքեր են, որոնց հաշիւը բնականաբար ձեզմէ պահանջելու եկած չեմ։

Ամեն հեշտութիւններ, հաճոյքներ ձեզ վերապահելով՝ կուզէք բամբասանքի հրապոյրն ալ թող չի տալ մեզի.

Քիչ մը շօ՛ս։

Ինչպէս որ ոչ ոք համարձակած է հարցնել թէ ի՞նչու այսինչը ձեր տունէն պակաս չէ, թէ ի՞նչու ձեր վարագոյրները այսինչ ժամուն կը գոցուին, և ուրիշ շատ մը ինչուներ, նոյնպէս ալ դուք իրաւունք ունենալու չէք հարցնելու թէ ի՞նչու կը բամբասեն զձեզ։

Տեղի մի տաք և զձեզ չպիտի բամբասեն, այս է ամենէն կարճ և ամենէն պատուաւոր ճամբան։ Եւ կամ ըսածներուն ականջ մի դնէք, առաջին ամենէն pratique ճանբան է։ Եւ ձեր խիղճը հանդարտեցնելու համար ձեզի նշանաբան ընտրեցէք այն Պարսկական առածը որ նամակիս գլուխը պիտի գտնէք. «Անպտուղ ծառին քար չեն նետեր»։

Բայց չեմ գիտեր այս առածը ո՛րքան ճշմարիտ է այն ծառերուն համար որոնց ճիւղերը կերթան կոտրուին և.... արգիլեալ պտուղով կը ծանրաբեռնին։

Ե. ԱԼՓԻԱՐ

ՈՒՂԵՒՈՐԱԿԱՆ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԻՐԷՕՆԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

Թէեւ այս երրորդ անգամն է որ Պիրէօն կայցելեմ, բայց առիթ ունեցած Աթէնք երթալով [illegible] հնութիւններովը հետաքրքրուելու, առիթ չունեցայ Պիրէօնը մօտէն ուսումնասիրելու։

Այս անգամ Աթէնք չգացի. վասն զի թէ՛ ժամանակս սուղ էր, և թէ՛ բացի ողիմպիական խաղերու յատուկ Սդատիոնէն, որ տակաւին ամբողջացած չէ, ինծ համար նորութիւն մը չկար։ Արդէն բոլոր հնութիւնները տեսած, և քիչ շատ նօթագրած եմ յուշատետրիս մէջ։

Ուստի քանի մը ժամ Պիրէօն անցուցի և ուր լսեցի թէ՝ վերոյիշեալ ամփիթատրոնի ընդարձակութիւնը՝ 30000 հոգի պարունակելու չափ է. և այս հոյակապ շէնքը՝ ժամ յառաջ լրացնելու համար՝ բազմաթիւ գործաւորներ բերուած են մօտաւոր և հեռաւոր արուարձաններէն, և թէ սոյն շինութեան մղում տալու համար՝ շինութեան վերակացութիւնը կամ հսկողութիւնը անձամբ կը կատարէ Յունաստանի գահաժառանգը, գրեթէ ամէն օր յաճախելով շինութեան վայրը։

Յունաստանի օրուան մեծ դէպքը Սդատիոնի շինութիւնն է, որ Զատկի երկրորդ օրը պիտի բացուի հանդիսաւոր կերպով։

Զատկի վաղորդայնը՝ ոչ թէ միայն Ս. Երուսաղէմ Ս. Յակոբայ վանուց տօներուն տօնն է, այլեւ այս կողմերուն համար՝ Ծաղկատօն մ'է, որ արաբական բարբառով շէմնէսիմ կըսուի. զբօսաշրջիկները և օտար այցելուները Եւրոպայի այլեւայլ կողմերէն այժմէն սկսած են գունդագունդ դիմել Յունաստանի մայրաքաղաքը։

* *

Պիրէօն նոր զարգացած քաղաք մ'է։ Գրեթէ 20-25 տարիներէ ի վեր դիրքը փոխուած է, նորանոր շինութիւններով և հոյակապ հաստատութիւններով։ Ծովափնեայ հրապարակին վրայ հին անձնաւորութեան մը արձանը կանգնուած է, որ կը ներկայացնէ Վոսփորի գլխաւոր արուարձաններէն Թարապիայի Օտեսեա իշխանազունը, որ 1200 թուականին Յունաստան հաստատուելով՝ Պիրէօնի ընդարձակ հողերը և շրջակայ տեղերը՝ աժանկէկ գնած է։

Պիրէօնի հանդրուանը՝ երեք հատ Յունական նորաձեւ զրահաւորներ կը մնան։ Ծովափը՝ թնդանօթաձիգ բերդերով սպառազինուած, և չորս կողմը հելլենական դրօշակներով զարդարուած է։

Քարափին վրայէն կանցնին կառքը(1) և Թրամվայը։ Քսան վայրկեանը հեղ մը՝ երկաթուղին կերթեւեկէ Աթէնք, ճամբուն վրայ քանի մը կայարաններ հանդիպելով։

Պիրէօնի փողոցները՝ սալարկուած եւ ելեքտրական լապտերներ հաստատուած են։

Սոյն քաղաքին մէջ՝ բաւական փառաւոր շէնքեր կան՝ հարիւրաւոր գործարաններէն զատ։

Քանի քանի հատ հոյակապ երկսեռ վարժարաններ, առաջնակարգ Թատրոն մը, հասարակաց պարտէզ մը՝ որու մուտքը ձրի է և ուր երեկոյեան դէմ՝ 40 հոգիէ բաղկացեալ զինուորական նուագածուաց խումբը կզբօսցընէ հոն համախըռնեալ երկսեռ բազմութիւնը՝ Յունական ընտիր եղանակներ նուագելով։

Պիրէօնի մէջ ամեն տեսակ ապրանաց համար՝ մեծ ու պզտիկ վաճառանոցներ կը գտնուին։

Քարափին վրայի նոր շուկայն դիտելի է, ուր կեդրոնացած են ձկնարանը, սպանդանոցը, մսավաճառները, բանջարեղէնաց խանութները եւայլն։ Գրեթէ Գահիրէի մէջ եղածին մանրանկարն է։

Չմոռնանք ըսելու թէ՝ այս տեղի խանութպանները, թէեւ մարդասէր ու կրթեալ են, բայց օտարականներէն՝ աւելի գին կը պահանջեն ծախած ապրանքներուն համար։

Լումայափոխները միայն —որ քարափին երկայնքը հաստատուած ու տարածուած են բաւական թըւով— ուղղամտութեամբ կը վարուին օտարականաց հետ՝ սակարանի օրուան [illegible] տարապայման ելեւէջին հետեւելով։

Տեղական ընթացիկ դրամը դրախմի և լեփթա է։

Մէկ [illegible] մէճիտը՝ 1 դրախմի և 75 լեփթա է։

* *

Պիրէօնի մէջ ամենէն աժան ապրանքը՝ տեղական ծխախոտն է, որուն տուփին վրայ սիկառի թուղթը զետեղուած է։

Իւրաքանչիւր տուփը 40 լեփթա է, իսկ պատրաստ շինուած սիկառէթի տուփը՝ 60 լեփթա։ Հա՛րկ է ըսել թէ ծխախոտներն ալ բաւականին աղէկ տեսակէ են։

Այստեղ երեք տեսակ հաց կը ծախուի։

Առաջին տեսակը երկու հօխանոց ու քառանկիւնաձեւ է։ Երկրորդ տեսակը տափակաձեւ, իսկ երրորդ տեսակը մանեկաձեւ է։

Ասոնց ամենուն ալ խմորը լաւ թրուած են։

Իմիկի հացը անուշ և համեղ է, կը նմանի ճիշդ մեր բաժանիին։ Հացին գինը շատ տարբերութիւն չունի Պոլսոյ հացին գինէն։ Հատը 40 լեփթա է։

* *

Պիրէօնի մէկ քանի հրապարակներուն վրայ ալ արձանիկներ հաստատուած են, որոցմէ մէկն է Գաւախազգիսի արձանը, որուն վըրայ նշանակուած (1782-1827) թուականները վերոյիշեալ անձին ծնընդեան և մահուան թուականները կը ցուցնեն։

Պիրէօնի մէջ 15ի չափ եկեղեցիներ շինուած են, որոցմէ այցելեցինք Ս. Երրորդութիւնը՝ որ գըմբէթաւոր և մեծ եկեղեցի մ'է, ճարտարապետ և ճաշակաւոր պատկերներով զարդարուած։ Նոյնպէս այցելեցինք Ս. Նիկողայոս, Ս. Կոստանդիանոս և Ս. Սպիրիտոն անուն եկեղեցիները։

Պիրէօնի մէջ ոչ միայն աղօթատեղիները շատ են, այլ եւ ընթերցատեղիները, տեղական թերթերը մեծ ծաւալ գտած են։ Գործաւորաց դասը անգամ օրուան թերթերով կը հետաքրքրուի ու կը կարդայ։

Ուրիշներուն կը թողունք ուրիշ մանրամասնութիւններ, մանաւանդ լեռներուն ու դաշտերուն նկարագրութիւնները, որոց շատերը քարոտ և անջրդի են։

Քիչ մ'ալ ճաշարան այցելենք։

Ճաշարանները ընդհանրապէս ծովեզերեայ ընդարձակ խանութներ են, ուր կերակուրներէ զատ ամեն տեսակ ըմպելիքներ կը ծախուին, մանաւանդ սպիտակ Բէչինան և մանտարիան, որուն 150 կրամը 70 կիպրական քուլէֆթա կը հաշուեն ճաշարանապետները։

* *

Այսչափ ընդարձակ գրելուս համար չզարմացուի, զի օրուան խընդիր շինուած է Յունաստանի Ողիմպիական խաղերու համար կառուցուած Սդատիոնի բացման՝ հանդէսը, որոյ առթիւ անշուշտ Պոլսէն ալ հետաքրքրուողներ ու այցելուներ պիտի գտնուին։

Քու տեարց հանրածանօթ գործակալութեան գլխաւոր մասնաճիւղ մ'ալ Պիրէօն հաստատուած է, որ անշուշտ մասնաւոր խնամք պիտի տանի իրեն յանձնուած զբօսաշրջիկներուն երթեւեկութեանց դիւրութիւն տալու համար։ Չորս ժամ Պիրէօնի այլեւայլ կողմերը շրջելէ ու այցելելէ յետոյ, երեկոյին ուշ ատեն Եգիպտական շոգենաւը վերադարձանք։

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(1) Կառքերը՝ երկու տեսակ են։ Առաջին տեսակը՝ երկու ձիով է, եւ մինչեւ Աթէնք կ'երթեւեկէ. իսկ երկրորդ տեսակը՝ շոգեշարժ մեքենայով, որ քանի մը վակոններ կը քաշէ, կը տանի։

Կրուելիք ապրանքները՝ ձեռակառքով կը փոխադրուին եւ ասոնցմէ զատ՝ բազմաթիւ կառքեր կան, որոնք կը յիշեցնեն Պոլսոյ ֆօռքէները եւ լանտօները։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Մալաթեասա Պէքիր իսմինտէ պիր իսլամ՝ զէվճէսինէ պամեա բիշիրմէսինի թէնպիհ իտուպ չարշըյա կիտէր։ Ագշամ իւստիւ էվէ աւտէթինտէ պամեա եէրինէ պաշգա պիր թաամ հազըրլատըղընը զէվճէսի իֆատէ իթմէքլէ, մէրգում հիտտէթլէնէրէք թապանճա իլէ քէնտի քէնտիյի ճէրհ իթմիշ վէ վագաայը իշիտիպ եէթիշէն պոլիսլէրէ պու եօլտա իֆատէի հալ իտէրէք պիր աղ սօնրա վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Կէչէնլէրտէ թէլէֆ իտիլէն հայտուտը մէշհուր Տավուտօղլունըն ավէնէսինտէն Օսման, Աղըզ վէ Տէրվիշ նամ չախըսլար՝ Օրտու լիւաիգի իւզէրինտէ պազը եօլճուլարը սօյտուգտան սօնրա, Պօլմանըն Հասանճըգ քէօյինտէքի ճամիյի տէ պասըպ, էշհասընը աչըրմագ իւզրէ իքէն եիթիշիլէրէք, Օսմանըն մէճրուհէն վէ տիկէր իքիսինին տէ սաղ օլարագ տէրտէսթ օլունտուգլարը՝ Օրտուտան իշար օլընմըշ տըր։

—Մանասթըր վիլայէթինտէ Թէգուշ գազասը նահիյէ վէ պիտայէթ մահքէմէսի րէիսի Պէքիր վէ մահքէմէի մէզգիւրէ ազասընտան Մէհմէտ Նաֆի վէ Եուվանչօ էֆ. լէրին՝ միւթէատիտ մաատէլէրտէ գանունա մուղայիր հալլէրինտէն, վէ պաշ քեաթիպ Ապտիւլֆէթթահ պէյին տղալըգ սըֆաթըյլա պիր մատտէտէ րէիս վէ Եուվանչօ էֆ. լէրէ վագը օլան իշթիրաքընտան տոլայը ճիւմլէսի՝ իշտէն էլ չէքտիրիլէրէք թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշլար տըր։

—Կիւմիւլճինէտէ պիր Իսլամըն խանէսինտէ միւսաֆիր օլան Սիւլէյման նամ քիմսէ՝ կէճէ եարըսը պիր չըրա եագըպ տիշարը չըգարըղընտան, չըրանըն ալէվլէրինտէն տիշարտա ասըլան չամաշըրլար թութուշմըշ վէ պունտան եանկըն հուսուլէ կէլիպ տիկէր պիր խանէ տէ եանմըշ տըր։ Խանէնին իչինտէքիլէր ճանլարընը գուրթարըրլար իսէ տէ, մէրգում Սիւլէյման իխթիյարըղը հասէպիյլէ քէնտիսինի գուրթարամայըպ ալէվլէր իչինտէ եանըպ թէլէֆ օլմուշ տըր։

—Պէլճիգատա քեաին Կանտ վէ Թէրմօնտ վի Անվէրս շէհիրլէրի արասընտա իճրաի սէյր ու սէֆէր իտէն Վէրժինի նամ ըրմօրքէօր վափօրը՝ կէչէն կիւն Թէրմօնտ սէվահիլինտէ պուլընտըղը էսնատէ գազանը բաթլայարագ տէրունինտէ պուլունան Թայֆալարտան 4 քիշի թէլէֆ օլտուղը կիպի, բաթլայըշ էսնասընտա ըրմօրքէօրին գուրպինտէ լէնկէրէնտազ պուլընան պիր սէֆինէ տախի զարզ օլարագ, գաբտանը իլէ զէվճէսի վէ 4 նէֆէր եվլատը վէ Թայֆալարտան տիկէր 2 քիշի ղարգ ու թէլէֆ օլմուշլար տըր։

ԱՆՄԵՂ ԶՔՕՍԱՆՔ

ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ 100 ՕՐԻՆԱԿ ՄՆԱՑԱԾ

«Զուարճալի Բաղդացոյց Ընտանեկան» կամ 60 հարցումներու պատասխաններ. Գինն է 7 Դահեկան

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 10 տալրի

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	110—81
Օսմ. էսհամը տիւլիւը	20—50
» » գարանտը	20—63
» » Սէրի Ա	63—
» » » Բ	35—50
» » » Գ	21-12
Օթօման 1871	095—50
Օսմանլը Պանգասը	13—12
Րուսիա իսթիգրազը	—
Մըսըր տուհ. մուվթթահիտէ	103—
» իմթիյազլը	103—
Ֆաւրքէի Սանիյէի Մըսըր	102—
Խաւնամ 5 % 1879	31—50
Բօշնա իսթիգրազը	—
Պալկար իսթիգրազը	98—
Տուհանը Բարիզ 3 այ վատէ	25—35.

Բարիզ 10 տալրի

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	101—42
» » 4½ %	106—10
Եէնի Օսմ. էսհամը տիւլիւը	20—75
» » » գարանտը	20—95
Միւգաբէլէ	
Սէրի Բ	—
» Գ.	21—40
Րումէլի շըմէնտէֆէրի	116—87
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	370—63
» Պանգասը	580—
Գրէտի Լիօնէ	763—
Գրէտի Ֆօնսիէ	—
Գօնթուար տ'էսգօնթ	—
Սիւվէյիշ գանալը	3265—
Իթալիա էսհամը	83—60
Մըսըր ֆօնտ. մուվթթահիտէ	519—
Բաիօսիյթէ Թիւրգ	—
Տուհանը 3 այ վատէ	25—18.

Վիէննա 10 տալրի

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	120—80
Րումէլի շըմէնտէֆէրի Ֆր.	57—
Օսմանլը Րէժի տակսիւը	176—

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ստ. տիւն գպչ. գաբ.	22—30½
» » » էն նիւքսէք	22—32
» » » էն աշաղը	22—22
Պաւ տապան տիւլիւը գ. գ.	22—29
Բաւվիւլթը Օսմանիյէ	—
Սէրի Ա.	60—
» Բ.	34—30
» Գ	20—20
Րումէլի շըմէնտ. տգչմ. գր.	115—¾
» » էն նիւքսէք	116—⅝
» » էն աշաղը	115—
» » տիւլիւը	115—¾
Րըհթըմ Թէվիլթը. Ֆր.	470—
Ալթըն Գ—ոյ	—
Բէրօր Ղրշ.	—
Հէվալէ—ճիգ » բէրօր	60—

ՓԱՆՏԱ ԱՏՄԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի Ժէնէրալ	8—
Սօսիէթէ Օթօման	4—14
Օսմանլը Սիկուրթա չիրքէթի	5—
Րէժի տակսիւը	16—03
Թրամվայ	8—50
Թրանսվալ մատէնի	49—50
Գօրբորէյն Թագա	—
Էգարոր տիկարթ Ա.)	1—57
Բ.)	1—37
Օրօզտի Պաչ Թիւրէթէնլրի	—

ԱՅՔԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղըշ. Բչ
Պէյազ մէճիտիյէ ծարգը	108—19
Մէթալիք »	097—10
Պէյնիք »	102—
Ալթըւղ »	103—
Ինկիլիզ լիրասը	110—18
Ֆրանսըզ ալթունը	87—32
Րուպ	90—12
Գրէմիզ ալթունը	51—10
Բարբոն գալմէգի	8—52

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—⅝
Բարիզ 3 ու վատէլի	22—80

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

ԱՅԻՄԷԹ — Իշպու 1311 սենէսի Ֆէպրուարըն Յինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէտուլլա խուէճէք պիլէտիւմէ գաթարլարըն վագթ ու հարէքէթլէրի. — ԱՎԴԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ. ՍԹԱՍԻՕՆ	24 Էքսբ. վէ Խօլ.	4 Խօլ.	6 Խօլ.	26 Էքսբ. վէ Խօլ.	8 Խօլ.	10 Խօլ.
	Սպհ.			Ագշմ.		
ՔԷՕՓՐԻՒՍԹԷՆ	12 30	2 30	5 05	8	10 30	11 30
Հայտար Բաշա միւվ.	12 55	2 55	5 30	8 25	10 55	11 55
հար.	1 15	3 04	5 38	8 45	11 05	12 05
Գըզըլ Թօբրագ	— —	3 11	5 45	8 55	11 12	12 12
Ֆէն. քէօշքւի	— —	3 15	5 49	9	11 17	12 17
Կէօզ Թէբէ	— —	3 20	5 54	9 06	11 22	12 22
Էրէն քէօյ	1 32	3 26	5 59	9 12	11 29	12 29
Գօզթանէ	1 41	3 35	6 08	9 22	11 37	12 37
Մալթէբէ	1 52	3 49	6 19	9 37	11 49	12 49
Գարթալ	2 07	4 02	6 31	9 54	12 02	1 02
Բէնտիք միւվ.	2 17	4 10	6 39	10 05	12 10	1 10
հար.	2 24			10 16		
Թուզլա	2 46			10 41		
Կէյպէզէ	3 08			11 07		
Տիլ Իսկէլէսի	— —			11 33		
Թավշանճըլ	3 40			11 44		
Հէրէքէ	3 56			12 05		
Խարըմճա	— —			12 25		
Թիւթ. Չիֆթլիք	4 29			12 41		
Տէրինճէ	4 40			12 56		
ԻԶՄԻՏԷ միւվ.	4 53			1 12		
հար.	5 13					
Պէգճիւք Տէրվէնտ	5 50					
Սապանճա	6 20					
Արա Բազար	6 46					
Կէյվէ	7 36					
Աք Հիսար	8 01					
Մէքէճէ	8 35					
Լէֆքէ	9 05					
Վէզիր-խան	9 43					
Պիլէճիք միւվ.	10 24					
հար.	10 34					
Գարաքէօյ	11 44					
Պօզէիւք	12 25					
Ին Էօնիւ	1 11					
Չուգուր Հիսար	1 41					
Էսկիշէհիր միւվ.	2 19					
	Ագշմ.					

ԹՐԷՆ ՆՈՄ. ՍԹԱՍԻՕՆ	1 Խօլ.	3 Խօլ.	21 Էքսբ. վէ Խօլ.	5 Խօլ.	7 Խօլ.	23 Էքսբ. վէ Խօլ.
						Սպհ.
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ հար.						11
Չուգուր Հիսար						11 39
Ին Էօնիւ						12 13
Պօզէիւք						12 47
Գարաքէօյ						1 21
Պիլէճիք միւվ.						2 11
հար.						2 21
Վէզիր-խան						2 58
Լէֆքէ						3 37
Մէքէճէ						4 11
Աք-Հիսար						4 39
Կէյվէ						5 05
Արա Բազար						6 01
Սապանճա						6 19
Պէգճիւք Տէրվէնտ						6 47
Իզմիտ միւվ.						7 24
հար.			12			7 44
Տէրինճէ			12 23			8
Թիւթ. Չիֆթլիք			12 34			8 10
Խարըմճա			12 50			— —
Հէրէքէ			1 22			8 46
Թավշանճըլ			1 36			8 58
Տիլ Իսկէլէսի			1 47			— —
Կէյպէզէ			2 20			9 33
Թուզլա			2 45			9 54
Բէնտիք միւվ.	Սպհ.		3 06	Ագշմ.		10 15
հար.	11 53	1 55	3 14	5 33	8 07	10 25
Գարթալ	12 03	2 06	3 29	5 43	8 17	10 41
Մալթէբէ	12 16	2 20	3 48	5 57	8 30	11
Գօզթանէ	12 27	2 31	4 02	6 09	8 41	11 15
Էրէն Քէօյ	12 37	2 42	4 16	6 20	8 51	11 27
Կէօզ Թէբէ	12 41	2 46	4 20	6 24	8 55	— —
Ֆէնէր քէօշքւի	12 46	2 51	4 25	6 29	9 02	11 38
Գըզըլ Թօբրագ	12 50	2 55	4 29	6 33	9 06	— —
Հայտար Բաշա միւվ.	12 56	3 02	4 37	6 39	9 12	11 47
հար.	1 05	3 10	4 50	6 50	9 20	12
Քէօբրիւ վարօր միւվ.	1 30	3 35	5 15	7 15	9 45	12 25
						Ագշ.

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(42) Պէզ ֆապրիգասի Հիւմայունը իչինտէ միւպայէա օլունմագ իւզրէ մէվճուտ միւնագասայա գօնուլան 7000 գըյէ գոթիկօնըն պէհէր գըյէսի ճէտուտի 7 ղըշ.ա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, նիսանը Րումինին 2նճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն իթասընա վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն տագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի. 3—1

Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինճէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնէն ճէտիտ գըյէ հիսապըյլա 1628 գըյէ մըգտարը էւալա վէ սաֆի պալ մումունըն միւնագասասընա պէտա օլունաճագընտան, միւնագասասընտա պուլունմագ վէ չէրաիթը միւնագասայը անլամագ իսթէյէնլէրըն նիւմունէլէրիյլէ պէրապէր մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

27 մարթ 312 4—3

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թագլիւը մուամէլաթ օլունմայա գատար եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օլունմագ գավիլէսի վազ գըլընմայա տէկին եալընըզ մահլիւլաթը վագֆիյէտէն հիսաբատըրանըն հասապ էյ նիզամ պէյա միւզայէտէ թէֆվիզ իտէճէքլէրի հիսսէլի սէքնալէրին նըսֆը մէճիտի 19 ղըրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ գուբօնըյլա սաթըլաճագ տըր ։ Թամմ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանլարըն մուաճճէլէսինին նըսֆը վէրա 100 ղշ. հիսապըյլա վէրա օլարագ վէտիկէր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէսէրկի գապուլմէյէ իսխիֆա գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն ամի իւզ միւքր մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանը պիւճրա օլ վէճհլէ զիյրտէ մուրագգամ պէտէլաթ իլէ թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ գալմըշ իսէտէ, պու պէտէլ-

լէրին հատտը լայըգընա ատէմը քիֆայէթի հասէպիլէ թէքրար իգի հաֆթա տահա իլանը մուզարէր օլմաղընա պինայէն 5ինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 312 սէնէսի մարթըն 18նճի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրըն 25նճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօզրինէ միւսավի թէէմին ագչէլէրի իլէ պէրապէր Մահլիւլաթ խարճինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 5ինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր.

..55000..35000..49000.— Սուլթան Աճմէտտէ Գապա Սագալ մահալլէսինտէ Պէվլ սօգադընտա 1 նումէրոյը թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէչնի 7 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 գույու վէ 76 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 300 ղրշ. քիրայը միւթէհամմիլ տախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Նաճր Հասան.

..750..750..400.— Գարանը Ֆագիգատ Էյվանգատէ մահալլէսինտէ Նէշիլ Թուլումպա սօգադընտա 46 նումէրոյը պէրմուճիպը չար թէրպիէն 94 մէթրօ 2 գըթա մէնզիլ արսասընըն խումս հիսսէսի. Նագիֆ.

..10000..10000..7000.—Պապը Ճաֆէրիտէ Ախը Չէլէպի մահալլէսինտէ Չընտան Գաբուսը ճատտէսինտէ 244 նումէրոյը թախմինէն վէ թէրպիէն 26 մէթրօ արսատա մէչնի չէհրի 2 պուչուգ լիրաի Օսմանի քիրայը ունճու տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհմ իթիպարըյլա 28 հիսսէսիյլէ միւլքինին 8 պուչուգ ագճէ 3 բուլ իճարէլի հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին.

..25000..18000..24000.—Պապը Ճաֆէրիտէ Ախը Չէլէպի մահալլէսինտէ Չընտան Գաբուսը ճէվ. գըընտա 355 նումէրոյը թախմինէն վէ թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէչնի 1 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 325 ղրշ. քիրայը քէարկիր պիր պապ Խումուրճանը մագազասը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. Նագիֆ.

..7668..7833..4000.— Զօրըլը գուրպինտէ Մէրճան Ագա մահալլէսինտէ Գատը Գումրուլը խանը ալթ գաթընտա 3 վէ միւքէրրէր 3 նումէրոյը թախմինէն վէ թէրպիէն 34 մէթրօ արսատա մէչնի 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 150 ղրշ. քիրայը միւթէհամմիլ քէարկիր մա հավա պիր պապ մաղազա վէ օտանըն սիւլս հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ.

..1000..2000..1100.— Ջէնճիրլի Գույուտա Ալիրգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ չըգմազ Պագգալ սօգադընտա 8 նումէրոյը տէրունինտէ 1 գույույը միւշթէմիլ թախմինէն վէ թէրպիէն 61 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Հաճի Աճմէտ.

..8125..00..5500.— Իւսկիւտարտա Արագիյէճի Հաճի Մէհմէտ մահալլէսինտէ Թօբթաշը ճատտէսինտէ 395 նումէրոյը թախմինէն վէ թէրպիէն 228 մէթրօ արսատա մէչնի 12 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 քէպիր գույու վէ 2380 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Աճմէտ.

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ Մ. ՊՕՆԻՖԷ

Մըսըրլըօղլու խանընտա տուլը Թուրուզուլու Ն. 32

Խալքի սէնէլէրտէն պէրու չէհրիմիզտէ տիշ ալըըլարընըն թէտավիսի վէ մուհաֆազասի սըհհէթի էմրինտէ քէսպը շէօհրէթ իթմիշ, վէ տիշլէր իւզէրինէ իճրա էյլէտիկի ամէլիյաթտա մէհարէթը քէմալիսի կէօրիւլմիշ օլան Մ. Պօնիֆէ պիր գաչ այ մուզատտէմ Էվրոպայա վուգու պուլտան զիյարէթինտէն պու տէֆա Տէրսաատէթէ ավտէթլէ քէմաֆիւսսապըգ իճրաի սէնաաթ իթմէքտէ օլտուղը կիպի, կէրէք թագմա վէ կէրէք բլաթին վէ կէրէք ալթուն տօլտուրմա էնվաի տիշլէր իմալ իտէրէք Թալիպլէրին ասլա ֆարգ իտիլմէյէճէք սուրէթտէ գուլլանըլմագտա պուլընմըշ օլմալըը, միւշթէրիլէրինին մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլունուր. 15—12

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԱՆԳԻՒՐԻ ԽԱԹԹԸ

222 նօ.լը էքսբ. վէ խօլճու գաթարը

օլան տէ.

Էսկի-Շէհիր	հարքէթ.	12 սպհ.
Բէօքճէ-Գըօրգ	»	12 49
Սապունճի-Բունար	»	1 41
Ալպուլա	»	2 40
Չէօքիւրլէր	»	3 27
Տէօյէր	»	4 28
Իհսանիյէ	»	4 59
Ղազլըքէօլ-Համամ	»	5 40
Աֆիօն-Գարահիսար	»	6 22
Պէօյիւք-Չօպանլար	»	7 03
Չայ	»	8 06
Իսհագլը	»	9 08
Եասիան	»	9 38
Աք-Շէհիր	միւվ.	10 04 ագշ.

221 նօ.լը էքսբ. վէ խօլճու գաթարը

օլան տէ.

Աք-Շէհիր	հարէք.	2 41 սպհ.
Եասիան	»	3 09
Իսհագլը	»	3 43
Չայ	»	4 43
Պէօյիւք-Չօպանլար	»	5 40
Աֆիօն-Գարահիսար	»	6 31
Ղազլըքէօլ-Համամ	»	7 11
Իհսանիյէ	»	7 47
Տէօյէր	»	8 25
Չէօքիւրլէր	»	9 25
Ալպուլա	»	10 19
Սապունճի-Բունար	»	11 10
Բէօքճէ-Գըօրգ	»	11 55
Էսկի-Շէհիր	միւվալթ.	12 42 ագշ.

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

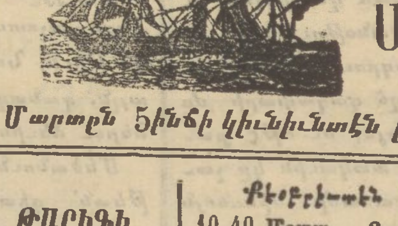

Իշպու 1896 Մարթըն 5ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Ատալարտան հարէքէթլէր

Սթ. Տգ.	
1	Գ. Ալաա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը. (1)
1	Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Մալթէբէ, Գօզթանէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա. (1)
1 30	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Գ. Ալատան սաաթ 2.15տէ.) (2)
8	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Գ. Ալատան սաաթ 9տա). (Եալընըզ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Գատըքէօյիւնէ օղրայաճագ տըր.)

Բէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

2 30	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Գարթալ, Բէնտիք. (Եալընըզ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Գատըքէօյիւնէ օղրայաճագ տըր.)
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Գարթալ, Բէնտիք.
10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանէ, Մալթէբէ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի.
10 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ալաա.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան հարէքէթ

1 30	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը. (Գ. Ալատան սաաթ 2.15տէ).
1 15	Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Մալթէբէ, Գօզթանէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա. (1)
8 15	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ. (Գ. Ալատան 9.15տէ).

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Բէօբրիւտէն Ատալարա

2 45	Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Գարթալ, Բէնտիք.
9 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Գարթալ, Բէնտիք.
10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանէ, Մալթէբէ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի.

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Բուլար կիւնտէլիկտէն մաատա Անատօլու վէ Ատալար ճանիպինտէն հարէքէթ

1	Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Մալթէբէ, Գօզթանէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա. (1)

Բէօբրիւտէն Անատօլու ճանիպինէ

10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանէ, Մալթէբէ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Անատօլու վէ Ատալար ճանիպինտէն հարէքէթ

1 15	Հէյպէլի, Գ. Ալաա, Մալթէբէ, Գօզթանէ, Ճատը Գօզթանը, Գալամըշ, Մօտա. (1)

Բէօբրիւտէն Անատօլ վէ Ատալար ճանիպինէ

10 40	Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Գօզթանը, Գօզթանէ, Մալթէբէ, Գ. Ալաա, Հէյպէլի.

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Անատօլը շըմէնտէֆէրինէ մուխաաֆագ Բէօբրիւտէն

Սթ. Տգ.	
12 30	Էսկիշէհիրէ կիտէն
2 30	Բէնտիկէ կիտէն
4 10	Պիլա Թէատուրիֆ
5 05	Բէնտիկէ կիտէն
8	Իզմիտէ կիտէն
10 30	Բէնտիկէ կիտէն
11 30	Բէնտիկէ կիտէն

Հայտար-Բաշատան

1 05	Բէնտիկտէն կէլէն
3 10	Բէնտիկտէն կէլէն
4 50	Իզմիտտէն կէլէն
6 50	Բէնտիկտէն կէլէն
9 20	Բէնտիկտէն կէլէն
11	Պիլա Թէատուրիֆ
12 05	Էսկիշէհիրտէն կէլէն

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԽԷՎՄԻՅԷ Բէօբրիւտէն Սթ. Տգ.	ԽԷՎՄԻՅԷ Գատըքէօյտէն Սթ. Տգ.	ԲԱԶԱՐ Բէօբրիւտէն Սթ. Տգ.	ԲԱԶԱՐ Գատըքէօյտէն Սթ. Տգ.
12 45			
1 30	12 45	1	1
2 15	1 30	2	2
3	2 15		
3 45	3		
4 30	3 45		
5 15	4 30	3	3
6	5 15	4	4
6 30	6	5	5
8		6	6
9 15	7 15	7	7
10	8 45	8	8 30
10 25	9 15	9	9
10 50	10	10	10
11 20	10 35		
11 45	11	11	11
12	11 25	12	12
	12		

(1) Իշպու իսքէլէթէ սէֆէրլէրէ մարթըն 15ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն խարըճ սաաթ.

(2) Պու իսքէլէթէ սէֆէրլէրէ ։ Թարիֆէտէ պիր սաաթ էվվէլ հարէքէթ իտէճէքլէր տիր.

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1896 ալաֆը. Մարթ 16տան իթիպարէն եէնի իլանա տէկին եօլ Թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

Սամաթիայա եալընըզ գատար — ՎԱԳՕՆ ՀԱՐԷՔԷԹ — Եօլճիլէրէ մախսուս գատար

ՆՈՒՄԵՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28
Սթամպօլ	6 05	6 37	7 15	7 45	8 17	8 56	9 30	10	10 30	10 56	12	1
Գում-Գաբու	6 15	6 48	7 31	7 55	8 33	9 18	9 41	10 10	10 39	11 05	12 09	1 09
Եէնի-Գաբու	6 19	6 52		7 59	8 37		9 45	10 14	10 43	11 09	12 13	
Սամաթիա	6 25	6 58		8 05	8 43		9 51	10 20	10 48	11 15	12 19	
Եէտի-Գուլէ	6 31	7 07	7 49	8 16	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18
Մագրիքէօյ	6 52	7 22	8 06	8 34	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30
Այ-Սթէֆանօ	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			8 30				10 30			11 53		1 51

ՆՈՒՄԵՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52
Սթամպօլ	1 32	2	2 30	3	3 30	4 30	4 46	5	5 30	6	6 30	6 56
Գում-Գաբու	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	4 55	5 11	5 40	6 10	6 40	7 05
Եէնի-Գաբու	1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 43		5 15	5 44	6 14	6 44	7 09
Սամաթիա	1 54	2 21	2 52	3 19	3 50	4 49		5 22	5 50	6 21	6 50	7 15
Եէտի-Գուլէ	1 58	2 27	2 56	3 23	3 54	4 52		5 28	5 56	6 29	6 54	7 20
Մագրիքէօյ		2 39	3 07	3 38	4 10		5 12	5 44	6 07	6 42	7 04	7 33
Այ-Սթէֆանօ		2 49		3 49	4 21		5 22	5 56		6 54		7 43
Քիւչիւք-Չէքմէճէ								6 06		7 04		

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

Սամաթիայա եալընըզ գատար — ՎԱԳՕՆ ՀԱՐԷՔԷԹ — Եօլճիլէրէ մախսուս գատար

ՆՈՒՄԵՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33
Քիւչիւք-Չէքմէճէ		6 30									10 39		12 18
Այ-Սթէֆանօ	6	6 41	7 11	7 55		8 23	9 04		9 58		10 50		12 29
Մագրիքէօյ	6 12	6 53	7 24	8 08		8 36	9 16	9 40	10 11		11 03	11 40	12 41
Եէտի-Գուլէ	6 29	7 08	7 41		8 19	8 49	9 28	9 54	10 24	10 51	11 17	11 54	12 53
Սամաթիա	6 34	7 13	7 46		8 24	8 54	9 32	9 58	10 28	10 56	11 21	11 58	12 57
Եէնի-Գաբու	6 40	7 19	7 52		8 30	9	9 38	10 04	10 34	11 02	11 27	12 04	1 03
Գում-Գաբու	6 45	7 24	7 58	8 25	8 35	9 04	9 44	10 08	10 38	11 08	11 32	12 08	1 08
Սթամպօլ	6 53	7 32	8 06	8 33	8 43	9 12	9 52	10 16	10 46	11 16	11 40	12 16	1 16

ՆՈՒՄԵՐՕ / ՍԹԱՍԻՕՆ	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	57	61
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			2 17								6 18		7 06
Այ-Սթէֆանօ			2 28	2 57		3 56		4 54	5 30		6 30		7 21
Մագրիքէօյ	1 45		2 40	3 09	3 40	4 08		5 11	5 42	6 13	6 43	7 10	7 43
Եէտի-Գուլէ	1 58	2 29	2 55	3 24	4	4 24	5 03	5 26	5 54	6 26	6 55	7 35	8 07
Սամաթիա	2 02	2 33	3	3 28	4 04	4 28		5 31	5 58	6 30		7 39	
Եէնի-Գաբու	2 08	2 39	3 06	3 34	4 10	4 34		5 37	6 04	6 36		7 45	
Գում-Գաբու	2 12	2 43	3 10	3 38	4 17	4 38	5 12	5 42	6 08	6 41	7 04	7 49	8 21
Սթամպօլ	2 20	2 51	3 18	3 46	4 25	4 46	5 20	5 50	6 16	6 49	7 12	7 57	8 30